

RP 146/2025 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om främjande av integration

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att lagen om främjande av integration ändras. I lagen behöver det göras vissa korrigeringar som hänför sig till föråldrade laghänvisningar och som förtydligar myndigheternas verksamhet.

I lagen om främjande av integration föreskrivs det om sluttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen. Det ska föreskrivas noggrannare än för närvarande om Utbildningsstyrelsens roll och behandlingen av personuppgifter vid sluttestningen. Det föreslås också att det införs nya rättigheter att få information i synnerhet i fråga om uppföljningen av integrationsfrämjandet och den kunskapsbaserade ledningen samt anvisandet till kommuner.

En ändring av teknisk natur hänför sig till lagen om ändring av lagen om grundläggande utbildning, som trädde i kraft den 1 augusti 2025 och som gäller stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen. Enligt lagen om främjande av integration betalas ersättning till kommuner till exempel för kostnader för sådant särskilt stöd som inom den grundläggande utbildningen tillhandahålls barn som får internationellt skydd. En laghänvisning ska ändras så att den motsvarar den ändrade lagen om grundläggande utbildning i syfte att bevara nuläget. I en bestämmelse om förutsättningarna för betalning av ersättning saknas dessutom behövliga hänvisningar till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. De föreslagna ändringarna är huvudsakligen av teknisk natur och innebär främst en författningsöversyn.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Utbildningsstyrelsens roll i sluttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen	4
2.2 Övriga bestämmelser om tillgång till information.....	4
2.3 Ersättningar för stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen	5
3 Målsättning	6
4 Förslagen och deras konsekvenser	6
4.1 De viktigaste förslagen	6
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	7
5 Remissvar	9
6 Specialmotivering.....	14
7 Ikraftträdande	21
8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	22
8.1 Skydd av personuppgifter	22
8.2 Ålands ställning	27
8.3 Kommunal och annan regional självstyrelse	27
LAGFÖRSLAG.....	28
om ändring av lagen om främjande av integration	28
BILAGA.....	35
PARALLELLTEXT	35
om ändring av lagen om främjande av integration	35

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Beredningen av regeringens proposition har inletts på initiativ av myndigheterna. I lagen om främjande av integration (681/2023, nedan *integrationslagen*) föreskrivs om integrationsutbildning och den slutttestning av språkkunskaper som ingår i den. Myndigheten som ansvarar för att utveckla slutttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen, Utbildningsstyrelsen, har i sitt verkställande observerat att det även på lagnivå finns ett behov av att förtydliga Utbildningsstyrelsens roll och behandlingen av personuppgifter i anslutning till slutttestningen. I integrationslagen föreskrivs också om kundinformationssystemet för integration samt om rätten att få information enligt de uppgifter som föreskrivs i lagen. Närings-, trafik- och miljöcentralernas utvecklings- och förvaltningscenter, som till följd av reformen av statens regionförvaltning från och med den 1 januari 2026 heter Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret (nedan *utvecklings- och förvaltningscentret*), har i samband med utvecklingen av kundinformationssystemet identifierat nya behov av rätt till information i synnerhet i anslutning till uppföljningen av integrationen och den kunskapsbaserade ledningen samt upprätthållandet av det riksomfattande kundinformationssystemet för integration, och har lagt fram förslag på behov av ändringar i lagstiftningen. Närings-, trafik- och miljöcentralen (nedan *NTM-centralen*) fattar beslut om ersättningar för specialkostnader som betalas till kommunerna med stöd av integrationslagen, till exempel kostnader för särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen till barn som får internationellt skydd. På initiativ av denna verkställande myndighet framkom ett behov av att granska ändringen av integrationslagen till följd av ändringen av lagen om grundläggande utbildning (628/1998, ändrad genom lag 1090/2024). Till följd av reformen av statens regionförvaltning omorganiseras NTM-centralerna till livskraftscentraler från och med den 1 januari 2026. I denna proposition hänvisas till NTM-centralerna i de punkter som gäller nuläget och till livskraftscentralerna i de punkter som gäller den reglering som föreslås i propositionen. Dessutom har arbets- och näringsministeriet konstaterat att det finns andra behov av författningstekniska ändringar i integrationslagen, och dessa genomförs genom denna proposition.

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Under våren och sommaren 2025 har propositionen till relevanta delar diskuterats med företrädare för undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen, utvecklings- och förvaltningscentret, NTM-centralerna samt landskapet Åland.

Utkastet till proposition var på remiss under tiden 18 juni–31 juli 2025. Ett samrådsförfarande enligt 11 § i kommunallagen (410/2015) har förts om regeringens proposition och ärendet behandlades i delegationen för kommunal ekonomi och förvaltning den 16 september 2025.

Förslaget till proposition har granskats av laggranskningen vid justitieministeriet.

Beredningsunderlaget till propositionen finns i den offentliga tjänsten på <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt> med identifieringskoden [TEM057:00/2025](#).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Utbildningsstyrelsens roll i sluttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen

Riksdagen har i sin skrivelse¹ om hur integrationen fungerar förutsatt att man i enlighet med revisionsutskottets betänkande² lägger till sluttestning av språkkunskaper i integrationsutbildningen. Ändringen har genomförts genom lagen om främjande av integration (681/2023). Enligt 13 § i lagen ska kommunen ska ordna ett integrationsprogram som bland annat ska innehålla ovan nämnda sluttestning av språkkunskaperna. Enligt 26 § i lagen fastställer Utbildningsstyrelsen läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I motiveringen till regeringens proposition med förslag till lag (regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration och till lagar som har samband med den, RP 208/2022 rd) konstateras att Utbildningsstyrelsen ska föreskrivas ansvar för att på riksnivå utveckla och upprätthålla sluttestningen av språkkunskaper i integrationsutbildningen. Utbildningsstyrelsen har också beviljats finansiering för att genomföra uppgiften. I motiveringarna till regeringens proposition (RP 208/2022 rd) beskrivs hur betalningen av utvecklingen av systemet, cirka 500 000 euro, görs från den existerande statliga finansieringen av främjandet av integration. Den årliga underhålls- och utvecklingskostnaden är cirka 300 000–400 000 euro, vilket även täcker Utbildningsstyrelsens personalresurser. I rambeslutet för 2023–2025 beviljades 400 000 euro per år som permanent finansiering för underhålls- och utvecklingskostnaderna från och med 2025, och i den justerade ramen för 2025–2028 har finansieringen överförs till undervisnings- och kulturministeriets moment Utbildningsstyrelsens omkostnader.

Utbildningsstyrelsen har under 2023–2025 utvecklat sluttestningen av språkkunskaperna och skaffat en serviceproducent som bygger upp en plattform på vilken testet tekniskt genomförs. Utbildningsstyrelsen har dock framfört att det för tydlighetens skull finns skäl att på lagnivå föreskriva om dess uppgift att utveckla och upprätthålla systemet för sluttestningen. Dessutom har det i samband med utvecklandet av sluttestningen av språkkunskaperna framkommit behov av att på lagnivå förtydliga behandlingen av personuppgifter i anslutning till testningen och i synnerhet Utbildningsstyrelsens rätt till information.

2.2 Övriga bestämmelser om tillgång till information

I 9 kap. i integrationslagen föreskrivs om rätten att få information för olika myndigheter, serviceproducenter och företrädare för minderåriga barn som befinner sig i landet utan vårdnadshavare. I samband med utvecklingen av kundinformationssystemet för integration har det framkommit behov av att precisera i synnerhet utvecklings- och förvaltningscentrets rätt till information. Med stöd av den gällande lagen begränsas utvecklings- och förvaltningscentrets rätt till information i huvudsak till rätten att få information som berör ersättningar, men utvecklings- och förvaltningscentret har också en betydande roll i till exempel uppföljningen av integrationen och som administratör för det riksomfattande kundinformationssystemet, och därför har det identifierats ett behov av rätt till ytterligare information.

---

¹ Riksdagens skrivelse RSk 35/2018 rd – EÄ 10/2017 rd Hur integrationen fungerar.

² Utskottsbetänkande ReUB 6/2018 rd – EÄ 10/2017 rd. Revisionsutskottet. Hur integrationen fungerar.

I samband med reformen av statens regionförvaltning (RP 13/2025 rd) inrättas livskraftscentraler som ersätter de nuvarande NTM-centralerna i fråga om uppgifter som berör främjande av integration, och en del av uppgifterna (till exempel ersättningsärenden och uppgifter som berör minderåriga som kommit utan vårdnadshavare) koncentreras till endast en del av livskraftscentralerna. Till följd av detta har det uppstått ett nytt behov av information mellan livskraftscentralerna.

2.3 Ersättningar för stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen

Med stöd av 65 § i den gällande integrationslagen ersätts av statens medel kommunerna samt välfärdsområdena och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland för specialkostnader som uppstår för tjänster som tillhandahålls personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. i lagen. Med personer enligt 2 § 3 mom. i integrationslagen avses till exempel personer som får internationellt skydd, kvotflyktingar samt personer som har en hemkommun och som får tillfälligt skydd. I paragrafens 4 mom. avses ovan nämnda personers familjemedlemmar och andra anhöriga. Enligt 65 § 2 mom. i lagen anges att *”i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller i 17 § i lagen om grundläggande utbildning, om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 41 § i del II eller 19 § i del III i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (Ålands författningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag”*.

Med stöd av 65 § 2 mom. i integrationslagen ersätts alltså kommunerna i Fastlandsfinland för kostnader för särskilt stöd inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen, om inte kostnaderna ersätts med stöd av någon annan lag. I motiveringen till regeringspropositionen (RP 208/2022 rd) konstateras att *”- - sådana kostnader kan vara till exempel kostnader för specialdagvård till den del de överstiger kostnaderna för basdagvården, om behovet grundar sig på till exempel skada eller sjukdom. Eftersom bedömningen av huruvida ersättning ska beviljas och om det finns särskilda skäl ska grunda sig på en helhetsbedömning där det bland annat beaktas grunden till kostnaderna, dess natur, beloppet på de kostnader som uppkommit och kommer att uppkomma samt andra faktorer i ärendet i fråga förekommer det också regional variation i ersättningen av kostnaderna. Andelen andra kostnader som ersätts kommunerna än social- och hälsovårdskostnader är mycket liten av alla de ersättningar som betalas till kommunen.”* Enligt Utvecklings- och förvaltningscentrets anvisning om ersättning till kommunerna och välfärdsområdena för kostnader som uppstår vid tillämpning av lagen om främjande av integration (Ohje kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) mukaisten kustannusten korvaamisesta kunnille ja hyvinvointialueille, Dnr KEHA/13367/202, på finska) är en förutsättning för att kommunen ska få ersättningar att kostnaderna inte ersätts med stöd av någon annan lag och att behovet grundar sig till exempel på en funktionsnedsättning eller sjukdom. Enligt anvisningen: *”Till exempel kan kostnader som orsakas av assistenter till barn med funktionsnedsättning inom småbarnspedagogiken eller den grundläggande utbildningen av särskilda skäl betraktas som ett föremål för ersättning till kommunen. Dessutom kan kostnader för ordnande av särskilt stöd och bedömningen av stödbehovet ersättas, om de leder till att tjänster för särskilt stöd ordnas.”*

NTM-centralerna fattade sammanlagt 93 beslut om ersättning för specialkostnader till kommunerna 2024. Under våren 2025 hade 26 beslut om ersättning fattats vid NTM-centralerna. Ersättningarna hänför sig i huvudsak till kostnader för assistenttjänster, skolskjutsar, hjälpmedel samt morgon- eller eftermiddagsklubbar för enskilda elever. Utifrån en enkät som arbets- och näringsministeriet gjorde till NTM-centralerna i april 2025 kan det

konstateras att kommunerna i alla områden inte till fullo ansöker om de ersättningar de skulle ha möjlighet till enligt 65 § 2 mom., även om den regionala NTM-centralen har informerat kommunen om möjligheten att ansöka om ersättningar.

I lagen om grundläggande utbildning föreskrivs om det stöd för lärande och skolgång som eleven får och som främst har avsett annat än pedagogiskt stöd för lärandet. I lagen föreskrivs dessutom om stödundervisning, specialundervisning på deltid, intensifierat stöd och särskilt stöd. När det intensifierade stödet inte är tillräckligt strävar man efter att möta elevens stödbehov med hjälp av särskilt stöd. Särskilt stöd består av specialundervisning och annat stöd som eleven behöver och som ges enligt lagen om grundläggande utbildning. I grunderna för läroplanen för den grundläggande utbildningen 2004 beskrevs särskilt stöd på följande sätt: ”*Särskilt stöd i undervisningen behöver elever vars utveckling, tillväxt och inlärningsförutsättningar har försvagats på grund av skada, sjukdom eller funktionsstörning. Särskilt stöd ges till elever vars psykiska och sociala tillstånd kräver stöd. Detsamma gäller elever som, enligt undervisnings- och elevvårdsexpertis och vårdnadshavare, löper risk för*

inlärningssvårigheter.” I den ändring av lagen om grundläggande utbildning som trädde i kraft den 1 augusti 2025 slopades begreppen intensifierat och särskilt stöd och i stället för dem föreskrivs om gruppsspecifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder. I stället för stödnivåer grundar sig regleringen på elevens rätt att få både gruppsspecifika stödformer och elevspecifika stödåtgärder som lämpar sig för den individuella situationen. I propositionen ingår i stödet för lärande och skolgång gruppsspecifika stödformer, elevspecifika stödåtgärder samt åtgärder som avgränsar den grundläggande utbildningens lärokurs och målen i läroplanen.

Lagen om grundläggande utbildning har ändrats genom lag 1090/2024 som trädde i kraft den 1 augusti 2025. Genom den upphävdes bestämmelsen om särskilt stöd (17 §) och infördes nya bestämmelser om stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen. I 65 § 2 mom. i integrationslagen hänvisas till 17 § i lagen om grundläggande utbildning. Det är därmed skäl att uppdatera hänvisningen så att den motsvarar den ändrade lagen om grundläggande utbildning och så att ersättningar även i fortsättningen på motsvarande sätt som i nuläget kan betalas till andra kommuner än de som hör till landskapet Åland för stödåtgärder som erbjuds till exempel barn som får internationellt skydd.

3 Målsättning

Ett mål med regeringens proposition är att förtydliga Utbildningsstyrelsens roll och hantering av information i anslutning till sluttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen. Ett mål är också att föreskriva om rätten att få information särskilt i fråga om uppföljning av integration, uppgifter för den personuppgiftsansvarige för kundinformationssystemet för integration samt anvisande till kommuner. Ett mål är också att uppdatera laghänvisningen så att stödet enligt lagen om grundläggande utbildning är uppdaterat och så att ersättningar även i fortsättningen på motsvarande sätt som i nuläget kan betalas till andra kommuner än de som hör till landskapet Åland för stödåtgärder som erbjuds till exempel barn som får internationellt skydd. Ett annat mål är att lagtekniskt precisera vissa andra bestämmelser i integrationslagen.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Genom propositionen förtydligas Utbildningsstyrelsens roll i utvecklandet och upprätthållandet av sluttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen. Det är redan nu

Utbildningsstyrelsens uppgift att utveckla och upprätthålla sluttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen, och Utbildningsstyrelsen har också beviljats finansiering för denna uppgift. Genom propositionen föreskrivs det för tydlighetens skull om uppgiften på lagnivå. Dessutom förtydligar propositionen behandlingen av personuppgifter i anslutning till sluttestningen av språkkunskaper.

Genom propositionen ändras också vissa bestämmelser om rätten att få information. Syftet är att utvidga rätten att få information som berör i synnerhet uppföljning av integrationen, upprätthållande av kundinformationssystemet för integration samt anvisande till kommun så att bestämmelserna motsvarar myndigheternas behov av information. Genom de föreslagna ändringarna blir det smidigare att sköta myndigheternas lagstadgade uppgifter. Det föreslås att rätten att få information begränsas till endast nödvändig information.

Till paragrafen om statliga ersättningar fogas hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. Lagens syfte har varit att ersättningstiden även i fråga om ersättningar som betalas till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska börja på samma sätt som i fråga om ersättningar till kommuner och välfärdsområden. Syftet med den föreslagna ändringen är alltså att förtydliga regleringen.

Lagen om grundläggande utbildning har ändrats genom lag 1090/2024 som trädde i kraft den 1 augusti 2025. Genom den upphävdes 17 § om särskilt stöd och föreskrevs på ett nytt sätt om stödåtgärder i lagen om grundläggande utbildning. Till följd av ändringen av lagen om grundläggande utbildning ändras genom denna proposition hänvisningen i paragrafen om statlig ersättning för specialkostnader så att den motsvarar den ändrade lagen om grundläggande utbildning. Genom propositionen säkerställs att ersättningar även i fortsättningen kan betalas till andra kommuner än de som hör till landskapet Åland för stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen, till exempel för barn som får internationellt skydd, på samma sätt som under tiden före den 1 augusti 2025. Dessutom gör propositionen det möjligt att retroaktivt ansöka om ersättning för specialkostnader inom den grundläggande utbildningen för kostnader som uppkommit efter den 1 augusti 2025, så att utbetalningen av ersättningar inte avbryts under tiden 1 augusti 2025–31 december 2025. I ikraftträdandebestämmelsen säkerställs också att kommunerna kan ansöka om ersättning för kostnader för särskilt stöd enligt 17 § i den upphävda lagen om grundläggande utbildning efter lagens ikraftträdande för den tid då ett beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § är i kraft med stöd av ikraftträdandebestämmelsen i ändringen av lagen om grundläggande utbildning (1090/2024).

Utöver dessa förslag görs också vissa ändringar av teknisk och författningsteknisk natur i integrationslagen. I integrationslagen stryks till exempel hänvisningar till sådana paragrafer som har upphävts genom lagen om ändring av lagen om främjande av integration (1100/2024).

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Propositionen har inga ekonomiska konsekvenser. Jämfört med nuläget har det inte heller några ekonomiska konsekvenser att kommunerna i och med 65 § i lagförslaget även i fortsättningen kan ansöka om statlig ersättning inom den grundläggande utbildningen, till exempel för stödåtgärder som erbjuds barn som får internationellt skydd, om de inte redan ersätts med stöd av någon annan lagstiftning. Utan ändringen skulle rättsläget vara oklart i fråga om huruvida kommunen i fortsättningen kan ansöka om dessa ersättningar utan gällande laghänvisning eller om det uppstår en marginell besparing för statsfinanserna och en utgiftspost som ökar kostnaderna för kommunernas ekonomi om ersättningar inte betalas ut. Det är också skäl att beakta att ersättningar enligt integrationslagen kan sökas retroaktivt under två kalenderår, och därför kan kommunen i vilket fall som helst ansöka om ersättning för kostnader som uppkommit

före den 31 juli 2024 fram till den 31 december 2026, varvid den eventuella ekonomiska effekten av att lagändringen inte görs borde ha beaktats först från och med 2027.

År 2025 fattade NTM-centralerna för kommunerna för tiden januari–april 23 beslut om ersättning för specialkostnader för kostnader som uppkommit inom den grundläggande utbildningen. Det kan antas att det 2025 fler beslut fattas än under ett genomsnittligt år eftersom ett beslut kan fattas för en längre tid än ett kalenderår, och till följd av ändringen av lagen om grundläggande utbildning tillämpas gamla ersättningsbeslut inte längre i fråga om kostnader som uppkommit på basis av beslut enligt 20 c § i lagen om grundläggande utbildning.

Det finns ingen tydlig årskostnads kalkyl för specialkostnader som uppkommit inom den grundläggande utbildningen eftersom utvecklings- och förvaltningscentret i sin ekonomiska uppföljning inte före 2025 har använt en uppföljningskod för att separera specialkostnadsersättningar som uppkommit för kommunerna inom den grundläggande utbildningen och småbarnspedagogiken från andra kostnader som hänförs till samma uppföljningskod. Ersättningarna för kostnaderna för stödåtgärder inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen ingick i 49 § 1 mom. 3 punkten ”övriga kostnader” i den upphävda lagen om främjande av integration (1386/2010) som omfattade också andra kostnader, till exempel specialkostnader enligt socialvårdslagen, som kommunerna retroaktivt har fått ersättning för fram till utgången av 2024.

Ersättningar för specialkostnader söks retroaktivt upp till två år efter att kostnaderna uppkommit. Därför kan NTM-centralens beslut om ersättning för specialkostnader under ett visst år inte direkt jämföras med de ersättningsbelopp som utvecklings- och förvaltningscentret betalat ut samma år. Dessutom kan NTM-centralens beslut om ersättning för specialkostnader gälla i 10 år från den första registreringen av en hemkommun för en person som omfattas av ersättningarna. Tiderna för beslut om ersättning för specialkostnader som uppkommit inom småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen följer oftast det beslut om särskilt stöd som fattats i kommunen.

Propositionen förtydligar lagstiftningen och myndigheternas verksamhet. Ändringen av 26 § enligt lagförslaget förtydligar Utbildningsstyrelsens roll i egenskap av myndighet som ansvarar för att utveckla och upprätthålla systemet med slutttestning av språkkunskaper inom integrationsutbildningen och de föreslagna ändringarna i vissa rättigheter att få information gör det möjligt att i högre grad än i nuläget lämna ut personuppgifter mellan myndigheter och serviceproducenter i anslutning till slutttestningen. Utbildningsstyrelsen har beviljats finansiering för att utveckla och upprätthålla slutttestningen av språkkunskaperna. I rambeslutet för 2023–2025 beviljades permanent finansiering för upprätthållandet och i den justerade ramen för 2025–2028 har finansieringen överförts till undervisnings- och kulturministeriets moment Utbildningsstyrelsens omkostnader. Ändringen ökar således inte Utbildningsstyrelsens arbetsmängd och kräver inga tilläggsresurser.

I och med 59 § i lagförslaget förtydligas rättsläget såtillvida att även hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland omfattas av regleringen i nämnda bestämmelse, till exempel i fråga om från och med när ersättningar betalas ut. I och med 65 § i lagförslaget kan en kommun även i fortsättningen ansöka om statlig ersättning till exempel för stödåtgärder som inom den grundläggande utbildningen erbjuds barn som får internationellt skydd, livskraftscentralen kan även i fortsättningen fatta beslut om dessa ersättningar och utvecklings- och förvaltningscentret kan även i fortsättningen betala ut dessa ersättningar. Ändringen ökar inte nämnda myndigheters arbetsmängd och kräver inga tilläggsresurser.

Även de föreslagna utvidgningarna av rätten till information enligt 9 kap. främjar myndigheternas verksamhet utan att orsaka ytterligare administrativ börda. Tvärtom minskar möjliggörandet av rätten att få information till exempel behovet av att begära en persons samtycke till att informationen i fråga lämnas ut till en annan myndighet och till exempel det att kundinformationssystemet för integration utnyttjas på ett mer heltäckande sätt bland annat i processerna för anvisande till kommun kan i liten mån lätta på den administrativa bördan eftersom myndigheternas kontakter och beslut blir smidigare. Utvecklings- och förvaltningscentrets ökade rätt till information medför ringa konsekvenser för dataskyddet. Ändringarna gäller endast nödvändiga uppgifter som förutsätts för att sköta lagstadgade verkställighets-, uppföljnings- och utvärderingsuppgifter. Användningen av det register som utvecklings- och förvaltningscentret för är tekniskt skyddat samt dess användarrättigheter begränsade och övervakade. Det att lagstadgat utbyte av information mellan myndigheter inom kundsystemet möjliggörs ökar också informationssäkerheten.

Ur samhällelig synvinkel förbättrar regleringen av rätten till information gällande personuppgifter i anslutning till slutttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen uppföljningen av utvecklingen av språkkunskaperna hos studerande inom integrationsutbildningen och den kunskapsbaserade ledningen ytterligare och möjliggör en kunskapsbaserad utveckling av integrationsutbildningen och dess slutttestning i fortsättningen. De föreslagna ändringarna har inga betydande konsekvenser för individen. I fråga om slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen påverkar de föreslagna ändringarna i lagen inte heller individen direkt, utan främst genom behandlingen av personens personuppgifter. De övriga föreslagna ändringarna har inga konsekvenser för individen. Till exempel inom den grundläggande utbildningen ska kommunen erbjuda en elev stödåtgärder utifrån behovet, inte utifrån huruvida kommunen får separata ersättningar av staten för dem.

5 Remissvar

Utkastet till regeringens proposition var på remiss under tiden 18 juni–31 juli 2025. Utlåtande begärdes av bland annat andra ministerier, centrala myndigheter, kommuner, välfärdsområden, organisationer, föreningar och sammanslutningar. Sammanlagt gavs 60 utlåtanden. Ett sammandrag av utlåtandena är offentligt tillgängligt på adressen valtioneuvosto.fi/sv/projekt med koden [TEM057:00/2025](#).

Allmänt taget understödde utlåtandena de föreslagna ändringarna och de ansågs vara motiverade och nödvändiga bland annat för att förtydliga lagstiftningen samt effektivisera myndigheternas verksamhet och samarbete. Även uppdateringen av laghänvisningarna understöddes i flera utlåtanden och ansågs vara nödvändig. I en del av utlåtandena fästes dock också uppmärksamhet vid att det praktiska verkställandet av förändringarna måste skötas väl för att deras positiva effekter de facto ska framgå. I vissa utlåtanden föreslogs dessutom vissa preciseringar och korrigeringar i propositionsutkastet.

Utbildningsstyrelsens roll i slutttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen

I utlåtandena understöddes att Utbildningsstyrelsens roll i utvecklandet och upprätthållandet av slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen skrivs in i lagen. Remissinstanserna ansåg att ändringen bland annat förtydligar ansvaren, gör arbetet i anslutning till läroplanen för integrationsutbildningen smidigare samt stärker samarbetet mellan anordnarna av integrationsutbildning och integrationsmyndigheterna. Likaså ansåg man i utlåtandena att en precisering kan förbättra integrationsutbildningens kvalitet, eftersom uppföljningen och utvecklingen av språkkunskaperna kan underlättas tack vare preciseringarna.

Även Utbildningsstyrelsen understödde ett förtydligande av sin egen roll och konstaterade att de föreslagna ändringarna säkerställer en smidig och effektiv verksamhet. I en del av utlåtandena betonades att det nära samarbetet mellan Utbildningsstyrelsen och kommunerna bör fortsätta och utvecklas.

Utvidgning av rätten till information

I utlåtandena ansågs en utvidgning av rätten till information i regel vara en bra och nödvändig förändring. I utlåtandena konstaterades att de föreslagna ändringarna i rätten till information underlättar överföringen av information, minskar den administrativa bördan och främjar ett smidigare samarbete mellan myndigheterna. De utvidgade rättigheterna till information möjliggör en bättre kunskapsbaserad ledning, vilket stöder främjandet och uppföljningen av integrationen. Enligt flera remissinstanser kan ändringarna också ha en positiv inverkan på kunderna inom integrationstjänsterna i och med att processerna blir smidigare och snabbare samt felet minskar.

I utlåtandena understöddes också den i 80 § föreslagna utvidgningen av användarrätten till det riksomfattande kundinformationssystemet för integration till välfärdsområdet. Den föreslagna ändringen ansågs öka dataskyddet vid informationsutbyte mellan myndigheter, och det ansågs också vara bra att välfärdsområdets användarrätt inte begränsas för strikt i den föreslagna formuleringen. Å andra sidan framfördes det i remissvaren också att man i den fortsatta beredningen ännu borde bedöma möjligheten att precisera 80 § genom att begränsa de uppgifter för vilka användarrätt kan beviljas. Dessutom lyfte flera remissinstanser fram definitionen av nödvändig information. I utlåtandena betonades att i synnerhet när social- och hälsovårdsuppgifter lämnas ut ska de uppgifter som lämnas ut begränsas till endast nödvändiga uppgifter. Dessutom bör det vara tydligt vad som anses vara nödvändig information. Dessutom påpekades det i utlåtandena att förslagen gällande rätten till information och informationssystemet även till övriga delar ännu borde granskas och vid behov preciseras. Likaså uppmanade man i remissvaren att i fråga om de förslag som gäller rätten till information och informationssystemet ännu granska och komplettera specialmotiveringen och motiveringen till lagstiftningsordningen.

I flera utlåtanden konstaterades dessutom att det i fråga om 86 § är viktigt att det finns en omfattande rätt till information mellan kommunen och Arbetskraftsmyndigheten samt välfärdsområdet så att överlappande arbete kan förebyggas och samarbetet göras smidigare. I remissvaret föreslogs dessutom att kravet på att få information om välfärdsområdets deltagande i integrationsplanen enligt 86 § inte automatiskt får utesluta tillgången till information för viktiga arbetstagare som arbetar med integrationskunder i välfärdsområdet. I utlåtandena konstaterades också att vissa frågor i anslutning till det praktiska genomförandet ska beaktas när rätten till information utvidgas. Uppmärksamhet fästes vid säkerställandet av personalens kompetens och fungerande tekniska lösningar samt eventuella utmaningar i tillgången till information bland annat i anslutning till anvisandet av flyktingar till en kommun. Likaså konstaterades det i utlåtandena att de utvidgade rättigheterna till information inte i onödan får öka det manuella arbetet, och vid behov ska eventuella kostnader för ökad arbetsmängd ersättas. Enligt responsen ska man även i övrigt beakta eventuella kostnadseffekter av systemändringarna. I remissvaret föreslogs dessutom att användarrätt till den riksomfattande informationssystemtjänsten för integration ska beviljas av utvecklings- och förvaltningscentret i stället för av kommunerna.

I remissvaret påpekades också att det i 83 § 2 mom. och 92 a § i lagförslaget samt i 83 § 2 mom. och 90 § 3 mom. i den gällande integrationslagen förekommer vissa problem som hänför sig till självstyrelselagen för Åland samt fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och

landskapet. Landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet i ärenden som berör offentligheten för handlingar som inkommer till självstyrelsemyndigheterna och rikslagstiftningen kan inte ge myndigheterna i landskapet uppgifter eller ålägga kommunerna i landskapet Åland andra uppgifter än de som åläggs rikskommunerna. Av dessa skäl gäller de i nämnda lagrum föreslagna formuleringarna om riksmyndigheternas rätt till information inte kommunerna i landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheterna i landskapet Åland.

I remissvaren framkom dessutom att formuleringen i 94 § i lagförslaget, enligt vilken serviceproducenten för skötseln av sina uppgifter har rätt att av kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, Utbildningsstyrelsen, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret och tidigare serviceproducenter få uppgifter om integrationskunden, i vissa situationer kan vara bristfällig. I remissvaren påpekades att det inte har fastställts någon tidsfrist för sluttestning av språkkunskaperna i integrationslagen, så det är möjligt att invandraren vid tidpunkten för sluttestningen inte längre har en gällande integrationsplan och således inte är integrationskund. I sådana situationer är överföring av information inte möjlig med stöd av formuleringen i 94 §. I remissvaret framfördes dessutom att det skulle vara bra att få kunna använda informationen om resultaten av sluttestningen av språkkunskaperna i det riksomfattande kundinformationssystemet för integration.

Utgående från utlåtandena har avsnitt 8.1 om skydd för personuppgifter i propositionen samt texten i specialmotiveringen till förslagen till ändringar som berör behandlingen av personuppgifter kompletterats på ett övergripande sätt så att det av dessa mer exakt framgår vilka uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de lagstadgade uppgifterna och varför de är nödvändiga. Dessutom har paragraferna i lagförslaget granskats och preciserats vid behov. Till exempel har formuleringen i 73 § 1 mom. 9 punkten preciserats så det utöver uppgifter om anvisande till kommun i lagrummet även nämns mottagande av personer som anvisats till en kommun. Lagförslaget 86 § 1 mom. har preciserats så att kommunen och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra få de uppgifter som avses i momentet medan formuleringen i 92 a § har ändrats så att paragrafen följer grundlagsutskottets praxis. Formuleringen av 94 § i lagförslaget har ändrats så att både integrationskunder och invandrare nämns i paragrafen. På basis av remissvaren har också paragraferna om rätten till information för kommunerna i landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland samt motiveringarna till dem ändrats så att de punkter där rikets lagstiftningsbehörighet överskrids har strukits.

Vad gäller 80 § i lagförslaget har man inte närmare avgränsat de uppgifter för vars skötsel välfärdsområdet kan beviljas användarrätt till det riksomfattande kundinformationssystemet för integration. I integrationslagen har man dock på behörigt sätt beaktat situationer där användarrättigheterna till kundinformationssystemet kan missbrukas samt ändringar och avskaffande av användarrättigheter på grund av bland annat missbruk. Dessutom är det viktigt att beakta att avsikten med propositionen inte är att göra ändringar i 86 § 2 mom., där det föreskrivs om rätten att få information i situationer där välfärdsområdet deltar i utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, eller i 14 §, där det föreskrivs om när välfärdsområdet ska delta i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster. Det är också viktigt att beakta att ändringarna i 86 § inte begränsar till exempel välfärdsområdenas anställdas gällande rätt till information. Dessutom kan resultaten av sluttestningen med stöd av de gällande 73 och 76 § redan nu lagras i den nationella informationsresursen för integration.

I fråga om annan respons bör det beaktas att avsikten med denna proposition endast är att göra ändringar av teknisk natur i integrationslagen och att behovet av att utvidga rätten till information har konstaterats på myndigheternas eget initiativ. Utvidgningen av rätten att få

information har bedömts minska myndigheternas behov av att be personen om samtycke till att dennes uppgifter lämnas ut till en annan myndighet samt göra myndighetsprocesserna smidigare. Utvidgningen av rätten att få information har inte bedömts direkt orsaka till exempel behov av att utveckla systemändringar. Däremot förtydligar den utvidgade rätten till information delvis rättsläget ur informationssystemens synvinkel. Dessutom kan ett mer omfattande utnyttjande av kundinformationssystemet också i viss mån anses minska myndigheternas administrativa börda bland annat i processerna för anvisande till kommun. Ändringarna kan således anses göra personalens arbete smidigare. Ändringarna har inte heller bedömts medföra extra kostnader för myndigheterna och till exempel välfärdsområdena har ingen lagstadgad skyldighet att använda det riksomfattande kundinformationssystemet för integration. I samband med totalreformen av integrationslagen (RP 208/2022 rd) bedömdes dessutom möjligheten att utvecklings- och förvaltningscentret också beviljar välfärdsområdenas representanter användarrättigheter till den riksomfattande informationssystemtjänsten för integration. Då konstaterades att ”om dessutom endast utvecklings- och förvaltningscentret kunde bevilja användarrättigheter till alla anställda vid kommunen, välfärdsområdet och statliga myndigheter som använder kundinformationssystemen inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna skulle det krävas mer resurser för detta ändamål än de som finns för närvarande.” Syftet med denna proposition är inte att föreslå nya uppgifter för utvecklings- och förvaltningscentret.

Ersättningar för stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen

I utlåtandena understöddes en uppdatering av 65 § om ersättningar för specialkostnader i integrationslagen. Flera remissinstanser fäste emellertid uppmärksamhet vid giltighetstiden för beslut om särskilt stöd enligt lagen om grundläggande utbildning. I utlåtandena önskades för det första att gamla ersättningsbeslut, så länge de är i kraft, fortfarande ska kunna tillämpas i fråga om ersättning av kostnader. Dessutom föreslogs att man i lagförslagets övergångsbestämmelse ska beakta att beslut enligt lagen om grundläggande utbildning som fattats före den 1 augusti 2025 enligt ikraftträdandebestämmelsen i ändringen av lagen om grundläggande utbildning (1090/2024) kan vara i kraft till och med den 31 augusti 2026, så för kommunerna kan uppstå kostnader för att ordna särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning ännu under 2026. I utlåtandena framfördes också vissa andra observationer om ersättningarna för stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen. I utlåtandena ombads man till exempel fästa uppmärksamhet vid till vilka delar välfärdsområdena kan ansvara för tjänster som hänför sig till kommunernas specialkostnader. I utlåtandena framfördes också en begäran om att beakta vart stödet för den grundläggande utbildningen riktas. Det fästes också uppmärksamhet vid att om kommunernas eller välfärdsområdenas förutsättningar att ordna stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen inskränks i förhållande till stödbehovet, kan konsekvenserna av lagändringen bli mycket skadliga.

På basis av remissvaren har ikraftträdandebestämmelsen i lagförslaget kompletterats så att den beaktar övergångsperioden för giltighetstiden för beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning. NTM-centralernas gamla ersättningsbeslut tillämpas dock inte i fråga om ersättning av kostnader som grundar sig på 20 c § i lagen om grundläggande utbildning på grund av ändringen av lagen om grundläggande utbildning (1090/2024), eftersom ersättningar för kostnader som grundar sig på 20 c § i lagen om grundläggande utbildning inte kan betalas ut på basis av beslut där det hänvisas till den upphävda lagstiftningen. Tillämpligheten av gamla ersättningsbeslut i fråga om ersättning av kostnader som grundar sig på 20 c § är alltså inte beroende av denna proposition, utan av den ändring av lagen om grundläggande utbildning som trädde i kraft den 1 augusti 2025. Dessutom bör det beaktas att det i många områden ansöks om dessa ersättningar i ganska liten utsträckning. Syftet med denna proposition är också att göra en endast teknisk korrigering av hänvisningen till den upphävda

paragrafen och avsikten är inte att ändra innehållet i bestämmelsen om ersättning för specialkostnader. Därmed är avsikten inte att i detta sammanhang göra ändringar i de kostnader som ersätts välfärdsområdena. Arbets- och näringsministeriet har dock inlett en med förarbetena till integrationslagen (RP 208/2022 rd) förenlig bedömning av hur ersättningarna enligt integrationslagen kan genomföras på ett ändamålsenligt sätt. Dessutom är det viktigt att beakta att det finns bestämmelser om stödåtgärderna inom den grundläggande utbildningen i lagen om grundläggande utbildning och att det genom denna proposition inte är möjligt att påverka vart stödet för den grundläggande utbildningen riktas. Genom propositionen görs inte heller några sådana ändringar i 65 § i integrationslagen som anses kunna påverka förutsättningarna för att ordna stödåtgärder.

Övriga anmärkningar

I utlåtandena framfördes också vissa mer allmänna anmärkningar i anslutning till främjandet av integration. I utlåtandena framkom till exempel att det är viktigt att anordnare av yrkesinriktad utbildning deltar i främjandet av integration. I fråga om språktestningen konstaterades dessutom att en bättre testning kan förbättra testningens kvalitet. Å andra sidan observerades att man bör kunna följa upp och utveckla språktestningens effekt på lärandet och personens fortsatta integration. I fortsättningen bör man också kunna anvisa tillräckliga resurser för att följa upp de riksomfattande skillnaderna i språktestningen och utveckla verksamheten. I ett utlåtande konstaterades att uppgifter om invandrarnas utbildning och yrkeskompetens borde samlas in och lagras på ett heltäckande sätt så att även utbildning personen fått före invandringen inkluderas. I remissvaren framfördes också att olika persongrupperns särskilda behov ska beaktas i testerna för den allmänna språkexamen och i genomförandet av dem. Dessutom framkom det i remissvaren att kommunernas tillgång till kunduppgifter bör säkerställas även under övergångsperioden före 2027, då kundinformationssystemet för integration tas i bruk till fullo.

I utlåtandena fästes också uppmärksamhet vid vissa andra faktorer av mer teknisk natur. I flera utlåtanden lyfte man fram den nya organiseringen av ämbetsverken till följd av reformen av statens regionförvaltning samt de ändringar i lagförslaget som reformen medför. I utlåtandena anmärktes dessutom på enskilda skrivfel och de använda begreppens exakthet. I responsen påpekade man också att det finns ett behov av en helhetsbedömning av konsekvenserna i alla författningsprojekt, uppmanade att komplettera konsekvensbedömningarna till exempel i fråga om förändringar i informationshanteringen samt konstaterade att det är viktigt att regleringen stöder det praktiska arbetet. I utlåtandena anmärktes också på remisstiden för propositionsutkastet. I utlåtandena konstaterades att remisstiden endast av grundad anledning kan vara kortare än sex veckor och att det är skäl att förlänga tiden om den infaller under den allmänna semesterperioden. Enligt remissinstanserna är en tillräckligt lång remisstid särskilt viktig i situationer där förslagen till bestämmelser kan påverka kommunernas ekonomi och verksamhet. Enligt remissinstanserna ska propositionen också föras till delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning för behandling. Det gavs också respons om att de viktigaste förslagen i propositionsutkastet hade ersatts med specialmotivering.

På basis av utlåtandena har propositionen korrigerats så att man har beaktat den nya organiseringen av ämbetsverken till följd av reformen av statens regionförvaltning som träder i kraft den 1 januari 2026. Dessutom har skrivfel korrigerats och de begrepp som används granskats så att de är ändamålsenliga och de viktigaste förslagen och specialmotiveringen har flyttats under egna rubriker.

När det gäller övriga anmärkningar är det viktigt att beakta att det är fråga om en proposition av teknisk natur som har inletts på myndigheternas initiativ och vars mål främst är att förtydliga myndigheternas verksamhet utan att orsaka ytterligare administrativ börda, och inte att göra

ändringar i lagens innehåll. Det föreslås till exempel inga ändringar gällande hur testningen inom ramen för den allmänna språkexamen genomförs eller gällande myndigheternas nuvarande uppgifter. De föreslagna ändringarna anses inte heller ha några betydande ekonomiska, samhällsliga eller individuella konsekvenser. Förslagets konsekvenser för myndigheternas verksamhet har bedömts vara både ringa och positiva. Genom propositionen föreslås heller inga ändringar i de allmänna uppgifterna i anslutning till uppföljning och utveckling av främjandet av integration eller i 58 § i integrationslagen, som gäller den regionala samarbetsgruppen för invandring och integrationsfrämjande. I denna proposition föreslås heller inga ändringar i myndigheternas resurser eller i övergångsbestämmelsen i 102 § i integrationslagen, som ger kommunerna möjlighet att införa kundinformationssystemet under en övergångsperiod. Dessutom har en bedömning av konsekvenserna av den förändrade hanteringen av uppgifter i kundinformationssystemet för integration gjorts i samband med projektet Koto-digi2 och i denna proposition görs inga sådana ändringar i informationshanteringen som förutsätter en ny bedömning. På grund av propositionens tekniska natur och de ringa konsekvenserna har man ansett att en remisstid på sex veckor har varit tillräcklig. Propositionen har också förts till delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning för behandling.

6 Specialmotivering

3 §. Tillämpning av lagen på arbetssökande. I samband med lagen om ändring av integrationslagen 1100/2024 upphävdes vissa paragrafer, och därför föreslås det att laghänvisningen i 3 § ska uppdateras lagtekniskt så att det endast hänvisas till gällande paragrafer.

26 §. Innehållet i integrationsutbildning. I samband med att integrationslagen stiftades framfördes det i motiveringen till regeringens proposition (RP 208/2022 rd) att Utbildningsstyrelsen skulle utveckla och upprätthålla slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen och att Utbildningsstyrelsen har beviljats finansiering för denna uppgift. För tydlighetens skull är det skäl att föreskriva om uppgiften på lagnivå. Dessutom föreskrivs att Utbildningsstyrelsen ska beakta målen för och innehållet i integrationsutbildningen vid utvecklandet och upprätthållandet av slutttestningen.

Arbetskraftsmyndigheten eller kommunen ansvarar för att ordna integrationsutbildningen och den slutttestning av språkkunskaperna som ingår den. Enligt lagen svarar arbetskraftsmyndigheten eller kommunen för att det erbjuds integrationsutbildning som motsvarar integrationskundernas behov. Dessutom ska arbetskraftsmyndigheten eller kommunen hänvisa en integrationskund som inte är läropliktig till integrationsutbildning som genomförs av kommunen eller någon annan aktör. I praktiken producerar Utbildningsstyrelsen redan nu som en nationell tjänst slutttestning inom integrationsutbildningen för arbetskraftsmyndigheter och kommuner, som har det övergripande ansvaret för att ordna integrationsprogrammet. I detta föreslås ingen ändring.

De integrationskunder som registrerat sig som arbetssökande omfattas av arbetskraftsmyndigheternas tjänster och de övriga integrationskunderna av kommunens tjänster. Integrationsutbildningen för en integrationskund som registrerat sig som arbetssökande genomförs i regel i form av en arbetskraftsutbildning enligt lagen om ordnande av arbetskraftsservice (380/2023). Integrationsutbildningen kan också genomföras som frivilliga studier. I integrationsutbildningen och den slutttestning av språkkunskaperna som ingår i den deltar i huvudsak integrationskunder som är arbetssökande, eftersom största delen av integrationskunderna är arbetssökande. Arbetskraftsmyndigheten eller kommunen kan producera integrationsutbildningen själv eller skaffa den av en serviceproducent. Inte heller i

detta föreslås någon ändring. Bestämmelser om serviceproducentens rätt till information och tjänsteansvar finns i 94 och 96 § i integrationslagen.

I praktiken används en testplattform och testuppgifter som Utbildningsstyrelsen utvecklat och upprätthåller vid sluttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen. På motsvarande sätt som i den gällande lagen fastställer Utbildningsstyrelsen fortfarande grunderna för läroplanen för integrationsutbildning av vuxna invandrare samt hur sluttestningen av språkkunskaperna i finska och svenska ska genomföras. En myndighets föreskrift är en förpliktande författning.

Det föreslås att bestämmelse som preciserar Utbildningsstyrelsens roll fogas till 4 mom. Ändringen är av teknisk natur. Det föreslås inga ändringar i 1–3 och 5 mom.

59 §. Statlig ersättning till kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. I 8 kap. i integrationslagen föreskrivs om ersättning för kostnader. Till kommunerna, välfärdsområdena och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas i huvudsak i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. i integrationslagen, det vill säga till exempel personer som får internationellt skydd och deras familjemedlemmar, ersättningar för kostnader för tjänster. Dessutom föreskrivs om vissa ersättningar för kostnaderna för tjänster till vissa specialgrupper, till exempel offer för människohandel.

Enligt 59 § 1 mom. i integrationslagen ska utvecklings- och förvaltningscentret inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen och välfärdsområdet för kostnaderna för ordnandet av de tjänster som avses i lagen i fråga i enlighet med bestämmelserna i kapitlet i fråga. I 59 § 2 och 3 mom. föreskrivs från vilken tidpunkt kostnaderna betalas. Ersättningstiden börjar i huvudsak från den första registreringen av en hemkommun, men för vissa personer är tidpunkten för erhållande av uppehållstillstånd avgörande.

Till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland betalas kalkylerad ersättning enligt 62 § samt på ansökan ersättning för specialkostnader enligt 65 § och ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel enligt 68 §. Enligt 62 § 3 och 4 mom. betalas kalkylerad ersättning för två år och i fråga om kvotflyktingar för tre år från den tidpunkt som avses i 59 §. Enligt 65 § 5 mom. ersätts de kostnader som avses i 1 och 2 mom. för högst tio år från och med den tidpunkt som avses i 59 § 2 eller 3 mom. Enligt lagens 59 § 4 mom. betalas när ett offer för människohandel är finsk medborgare den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011).

Lagens syfte har varit att ersättningstiden även i fråga om ersättningar som betalas till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland ska börja på samma sätt som i fråga om ersättningar till kommuner och välfärdsområden. I 62 och 65 § om ersättning till hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland finns en hänvisning till de tidpunkter som avses i 59 §, och i fråga om offer för människohandel föreskrivs om tidpunkten också i 59 §. För tydlighetens skull bör hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland fogas till rubriken för 59 § samt till 1–3 mom. Dessutom föreslås små korrigering av språket i 1 och 3 mom. Ändringen är av teknisk natur. Det föreslås inga ändringar paragrafens 4 mom.

65 §. Statlig ersättning för specialkostnader. Enligt paragrafens 2 mom. ska i fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller i 17 § i lagen om grundläggande utbildning, om inte

kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. Det är således fråga om kostnader för småbarnspedagogik eller särskilt stöd inom den grundläggande utbildningen till exempel för barn som får internationellt skydd, barn som får tillfälligt skydd i sin hemkommun eller kvotflyktingbarn.

Lagen om grundläggande utbildning har ändrats genom lag 1090/2024 som trädde i kraft den 1 augusti 2025. Genom den upphävdes bestämmelsen om särskilt stöd (17 §) och infördes nya bestämmelser om stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen. I 65 § 2 mom. i integrationslagen hänvisas till 17 § i lagen om grundläggande utbildning, så det föreslås att hänvisningen ändras så att den motsvarar den ändrade lagen om grundläggande utbildning och så att ersättningar även i fortsättningen på motsvarande sätt som i nuläget kan betalas till kommunen för stödåtgärder som erbjuds till exempel barn som får internationellt skydd. Det är fråga om en ändring av lagteknisk natur.

I 20 c § i lagen om grundläggande utbildning föreskrivs om elevspecifika stödåtgärder. Elevspecifika stödåtgärder är elevspecifik undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupper och i samband med annan undervisning, undervisning som ges av en speciallärare eller specialklasslärare i smågrupper, undervisning som ges av en specialklasslärare i en specialklass och tolknings- och biträdestjänster samt hjälpmedel som ges eleven med stöd av 31 § 1 mom.

Avsikten är inte att utvidga ersättningarna enligt 65 § i integrationslagen från den nuvarande praxisen till att i fortsättningen täcka de kostnader som uppstår till exempel av elevspecifik undervisning som ges av en speciallärare delvis i en liten grupp. Därför ska det i paragrafen föreskrivas att kostnader för elevspecifik undervisning som ges av en speciallärare delvis i liten grupp och i samband med annan undervisning inte ersätts med statliga medel. På samma sätt som i nuläget är det dessutom en förutsättning för ersättningarna att kostnaderna inte ersätts med stöd av någon annan lag och att behovet grundar sig till exempel på en skada eller sjukdom. På motsvarande sätt som i nuläget hänför sig ersättningarna till exempel till kostnaderna för assistenttjänster och hjälpmedel till en enskild elev.

I lagens ikraftträdandebestämmelse föreslås att ovan nämnda ersättningar kan sökas retroaktivt även för kostnader som uppkommit efter den 1 augusti 2025, även om lagförslaget i denna proposition träder i kraft först efter det. Enligt 70 § 1 mom. i lagen ska kommunen ansöka om ersättning genom en ansökan riktad till utvecklings- och förvaltningscentret senast inom två år från utgången av det kalenderår under vilket den verksamhet för vilken ersättning söks har ägt rum. Kommunen kan alltså ansöka om ersättning för kostnader som uppkommit under tiden 1 augusti 2025–31 december 2025 och som grundar sig på 20 c § i lagen om grundläggande utbildning fram till utgången av 2027. Enligt 65 § 4 mom. i integrationslagen är en förutsättning för betalning av ersättning dessutom att livskraftscentralen har fattat beslut om detta.

I lagens ikraftträdandebestämmelse föreslås dessutom att det ändå ska vara möjligt att ansöka om ersättning för kostnader för särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning efter lagens ikraftträdande för den tid ett beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § är i kraft med stöd av lagen om grundläggande utbildning. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i ändringen av lagen om grundläggande utbildning (1090/2024) ska ett beslut om särskilt stöd göras förenliga med den ändrade lagen senast den 31 augusti 2026, så beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning kan vara i kraft ännu under 2026. Det här innebär också att det för kommunerna kan uppstå kostnader för att ordna särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning ännu under 2026, dock högst fram till den 31 augusti 2026. Genom detta tillägg till ikraftträdandebestämmelsen säkerställs att kommunerna fortfarande kan ansöka om ersättning för dessa kostnader trots ändringarna i 65 §

2 mom. Tillägget säkerställer kontinuiteten i fråga om ansökan om ersättningar för specialkostnader. I fråga om förutsättningarna för ersättning och ansökan om ersättning iakttas 65 § 4 och 5 mom. och 70 § i integrationslagen. En förutsättning för ersättning är att livskraftscentralen har fattat ett beslut om utbetalning av ersättningar och kommunen kan ansöka om ersättning för kostnader som uppkommit under tiden 1 augusti 2025–31 december 2025 och som grundar sig på beslut enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning före utgången av 2027 samt för kostnader som uppkommit under tiden 1 januari 2026–31 augusti 2026 och som grundar sig på beslut enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning före utgången av 2028.

Det föreslås inga ändringar i 1 och 3–5 mom.

72 §. Användningsändamål för kunduppgifter. Kvotflyktingar tas med till det inledande stycket i 1 mom. eftersom begreppet invandrare enligt integrationslagen definieras som en person som flyttat till Finland och avsikten är att i kundinformationssystemet för integration behandla uppgifter om kvotflyktingar redan innan de anländer till landet till exempel i frågor som gäller anvisande till en kommun. I övrigt föreslås inga ändringar i paragrafen.

Processen för anvisande till kommuner förutsätter redan nu att myndigheterna behandlar kvotflyktingarnas uppgifter och möjligheten att behandla uppgifterna i kundinformationssystemet ökar dataskyddet vid informationsutbyte mellan myndigheterna avsevärt. Den föreslagna ändringen ökar inte myndigheternas uppgifter och utvidgar inte rätten att få information. Syftet med ändringen är att göra det möjligt att behandla de uppgifter som krävs för att anvisa kvotflyktingar till en kommun på ett mer datasäkert sätt i det riksomfattande kundinformationssystemet för integration. De uppgifter som behandlas kan vara bland annat identifierings- och kontaktuppgifter, uppgifter om uppehållstillstånd samt uppgifter om språkkunskaper och annan kompetens. Dessutom kan man i kundinformationssystemet behandla också sådana uppgifter om en persons hälsotillstånd som påverkar mottagandet av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för personen.

I Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter (nedan *allmänna dataskyddsförordningen*) föreskrivs det om principer för behandling av personuppgifter i artikel 5 och om förutsättningarna för behandling av personuppgifter i artikel 6. En närmare beskrivning av dessa finns i avsnittet 8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.

73 §. Uppgifter som får behandlas. Till 1 mom. 9 punkten i paragrafen fogas en hänvisning till 44 § om mottagande av personer som anvisats till en kommun utöver hänvisningen till 43 § om anvisande till en kommun. I 44 § i lagen föreskrivs om kommunens uppgifter som gäller mottagande av personer som anvisats till kommunplats. Denna ändring ändrar inte kommunens uppgifter, utan gör det möjligt att behandla uppgifter om personerna i kundinformationssystemet för integration. I det riksomfattande kundinformationssystemet för integration kan det i fortsättningen finnas anteckningar om till exempel ordnandet av en bostad för en person som anvisats till kommunplats, vilket möjliggörs av ändringen. Om en person behöver till exempel tjänster som hänför sig till hälsotillståndet genast efter ankomsten till landet, behöver den kommun som beslutar om valet av person och det välfärdsområde som ansvarar för ordnandet av social- eller hälsovårdstjänster uppgifter om bakgrundsfaktorer som påverkar ordnandet av personens boende eller andra eventuella servicebehov. Kommunen och välfärdsområdet behandlar dessa uppgifter redan nu. Syftet med ändringen är att göra det möjligt att behandla uppgifterna på ett mer datasäkert sätt i det riksomfattande kundinformationssystemet för integration. I övrigt föreslås inga ändringar i paragrafen.

80 §. *Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna.* Enligt 80 § 1 mom. i den gällande integrationslagen beviljar kommunen användarrättigheter för personer som är anställda vid välfärdsområdet och som deltar i en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § eller utarbetandet av en integrationsplan enligt 16 § eller i en översyn av planen enligt 22 §. Det har dock konstaterats att till exempel samråd med välfärdsområdet vid anvisande till kommun (43 § 3 mom.) också kan genomföras med hjälp av kundinformationssystemet, varvid välfärdsområdet behöver användarrätt även för det ändamålet. Kundinformationssystemet kan i fortsättningen användas även för andra ändamål, så det är inte ändamålsenligt att begränsa välfärdsområdets användarrätt för mycket, utan det föreslås att användarrätt ska kunna beviljas även för andra uppgifter än de som föreskrivs i denna lag.

83 §. *Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommun.* Det föreslås inga ändringar paragrafens 1 mom. I 2 mom. föreslås att en livskraftscentral ska ha rätt att få uppgifter av de myndigheter som nämns i det gällande 2 mom., det vill säga av kommuner som inte hör till landskapet Åland, välfärdsområdena, Migrationsverket, förläggningar och flyktingslussar samt andra livskraftscentraler. Dessutom upphävs i 2 mom. omnämningarna av en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. med särskilda bestämmelser om rätten att få uppgifter för en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland. Det föreslås att en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att få uppgifter av Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och livskraftcentralen. De har redan med stöd av den nuvarande lagen rätt att få information, så rätten till information utvidgas inte. Med stöd av självstyrelselagen för Åland (1144/1991) kan i rikslagstiftningen inte föreskrivas om uppgifter för myndigheterna i landskapet Åland i sådana angelägenheter som faller inom landskapets lagstiftningsbehörighet eller för kommunerna i landskapet andra uppgifter än sådana som föreskrivits även rikskommunerna. I rikslagarna kan inte heller föreskrivas om skyldigheter mellan aktörer i landskapet Åland. Därmed kan hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland eller en kommun som hör till landskapet Åland i rikslagstiftningen inte föreskrivas en skyldighet att lämna ut uppgifter till varandra eller till riksmyndigheterna avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna. Sådana rättigheter att få information ska stiftas i lagstiftningen i landskapet Åland och inte i en rikslag. Genom ändringen förtydligas lagstiftningen mellan landskapet Åland och riket och ändringen är i detta avseende av teknisk natur.

Rätten att få information hänför sig till en uppgift enligt 43 § i den gällande lagen, enligt vilken livskraftscentralen även kan anvisa en person som avses i 2 § 4 mom. till en kommun. Personer som avses i 2 § 4 mom. behöver i regel inte anvisas till en kommun. Om till exempel en familjemedlem till en minderårig som vistas i Finland utan vårdnadshavare och som avses i 2 § 4 mom. flyttar till Finland kan det emellertid vara nödvändigt att anvisa personen i fråga till en kommunplats i enlighet med 43 §. För närvarande behöver kommunen eller välfärdsområdet till exempel personens samtycke för att kunna lämna ut personens uppgifter till en annan myndighet i enlighet med EU:s allmänna dataskyddsförordning och andra dataskyddsbestämmelser. Genom ändringen av denna paragraf föreslås att rätten till information utvidgas så att livskraftscentralen kan få information om personen av kommunen eller välfärdsområdet med direkt stöd av lag.

Det föreslås emellertid att rätten till information begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att sköta de uppgifter som avses i 42–44 §. Den myndighet som ansvarar för att sköta uppgifterna behöver för kunna sköta uppgiften bland annat uppgifter om grunden för personens

uppehållstillstånd, tidpunkten för beviljandet samt andra nödvändiga uppgifter. Dessa uppgifter omfattar bakgrundsuppgifter om personen, bland annat information om familjesammansättning, utbildning, arbetshistoria samt också personuppgifter inom social- och hälsovården som kan behövas vid anvisandet till kommuner till exempel för att fastställa hurudan bostad som passar inom ramen för personens eventuella begränsningar eller vilka social- och hälsovårdstjänster en kvotflykting eventuellt behöver och huruvida de finns att tillgå i kommunen eller i närheten. Frågor som gäller skydd av personuppgifter behandlas närmare i avsnitt 8.1.

I paragrafen föreslås dessutom en teknisk korrigerings där orden ”som har anvisats till kommunen” stryks från definitionen av målgruppen. Redan nu är det meningen att uppgifter om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. i lagen ska behandlas redan innan personerna anvisas till en kommun samt efter det.

Avsikten är att till en kommunplats i enlighet med 43 § i integrationslagen anvisa kvotflyktingar och personer som befinner sig i en utsatt ställning som avses i 2 § 3 mom., till exempel asylsökande som fått uppehållstillstånd och personer som får tillfälligt skydd och som uppfyller förutsättningarna för att få en hemkommun men som inte kan flytta från förläggningen till kommunen med utnyttjande av förläggningens stödåtgärder eller självständigt, utan behöver mer stöd och en bostad som ordnas av kommunen. Enligt 43 § i integrationslagen kan livskraftscentralen anvisa också en person som avses i 2 § 4 mom. till en kommun, även om Migrationsverket eller förläggningen inte gör en framställning om personen i fråga till livskraftscentralen. I motiveringen till lagen (RP 208/2022 rd) konstateras dock att personer som kommer med stöd av familjeband i regel flyttar till kommunen på egen hand: *”En person som kommer med stöd av familjeband ordnar sin flytt till Finland på egen hand och flyttar i allmänhet till den kommun där personens familjemedlemmar redan bor.”* Avsikten med att göra det möjligt att anvisa personer som avses i 2 § 4 mom. i integrationslagen till en kommunplats har varit att säkerställa att myndigheterna i undantagssituationer där en person som kommer till kommunen via familjeåterförening är till exempel ett minderårigt syskon till ett barn eller en ung person som anlänt utan vårdnadshavare kan förbereda sig på personens ankomst och säkerställa att ankomsten löper smidigt genom att anvisas personen till en kommunplats. I fall där det är fråga om en person som befinner sig i en utsatt ställning eller mottagande av en person som i övrigt kräver särskilt stöd eller myndighetssamarbete kan livskraftscentralen således enligt prövning anvisa också personer som avses i 2 § 4 mom. i integrationslagen till en kommunplats med stöd av 43 § i integrationslagen.

86 §. Rätt att få information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster. För tydlighetens skull föreslås att arbetskraftsmyndigheten fogas till 1 och 3 mom. Ändringen förtydligar att integrationsfrämjande tjänster tillhandahålls antingen av kommunen eller av kommunens arbetskraftsmyndighet beroende på om integrationskunden är arbetsökande eller inte. Ändringen är av teknisk natur.

Dessutom preciseras 1 mom. så att kommunen och arbetskraftsmyndigheten också av varandra har rätt att få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare för vilka en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § ska utarbetas. Det finns situationer där kommunen och arbetskraftsmyndigheten inte är samma aktör. Personens arbetskraftspolitiska status kan ändras till exempel från person utanför arbetskraften till arbetsökande och tvärtom. Därför bör det vara möjligt för kommunen och arbetskraftsmyndigheten att av varandra få information också med tanke på bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster och utarbetandet av en integrationsplan, så att myndigheten vid behov kan säkerställa personens arbetskraftspolitiska status.

Det föreslås att det till 4 mom. fogas ett omnämmande av Utbildningsstyrelsen och utvecklings- och förvaltningscentret, av vilka kommunen, Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet kan behöva få information i synnerhet om resultatet av slutttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen, till exempel när integrationsplanen uppdateras. I praktiken är avsikten att resultaten av slutttestningen av språkkunskaperna ska vara tillgängliga i det kundinformationssystem som Arbetskraftsmyndigheten använder, där de med hjälp av gränssnittslösningar fås av Utbildningsstyrelsen eller av den serviceproducent av serviceplattformen som Utbildningsstyrelsen skaffat eller där de registreras av serviceproducenten. Då får kommunen, Arbetskraftsmyndigheten eller välfärdsområdet i regel uppgifter om resultatet av slutttestningen av utvecklings- och förvaltningscentret, som ansvarar för upprätthållandet av Arbetskraftsservicens riksomfattande informationssystemtjänster. I vissa situationer kan Arbetskraftsmyndigheten eller kommunen emellertid behöva närmare uppgifter av Utbildningsstyrelsen, till exempel om resultaten av olika delar av testet, och därför är det skäl att föreskriva om rätten att få information också av Utbildningsstyrelsen. Uppgifterna kan också fås direkt av serviceproducenten av den serviceplattform som Utbildningsstyrelsen skaffat. Även med tanke på uppföljningen och den kunskapsbaserade ledningen kan det vara nödvändigt för Arbetskraftsmyndigheten, kommunen och utvecklings- och förvaltningscentret att av Utbildningsstyrelsen eller serviceproducenten av den serviceplattform som Utbildningsstyrelsen skaffat få någon form av sammanställning av resultaten av slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningar som genomförts till exempel via olika utbildningsvägar eller olika snabbt eller på olika kunskapsnivåer. Bestämmelser om utvecklings- och förvaltningscentrets rätt att få information föreslås i 92 a §. Det föreslås dock att rätten att få information begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster som främjar integrationen. Dessutom görs små korrigeringar av språket i 4 mom.

90 §. Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar. Det föreslås att 3 mom. ändras så att omnämningarna av hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland och en kommun i landskapet Åland stryks. I rikslagstiftningen kan inte med stöd av självstyrelselagen för Åland föreskrivas om uppgifter för myndigheterna i landskapet Åland. Med stöd av denna får hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland eller en kommun som hör till landskapet Åland i rikslagstiftningen inte föreskrivas en skyldighet att lämna ut uppgifter till riksmyndigheterna avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna. Sådana rättigheter att få information kan stiftas i lagstiftningen i landskapet Åland och inte i en rikslag. Genom ändringen förtydligas lagstiftningen mellan landskapet Åland och riket och ändringen är i detta avseende av teknisk natur. Dessutom föreslås en liten korrigering av språket i momentet.

92 §. Livskraftscentralens övriga rätt till information. Det föreslås att ett nytt 2 mom. ska läggas till, i vilket livskraftscentralen föreskrivs rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av en annan livskraftscentral samt av utvecklings- och förvaltningscentret få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 §. Behovet av att få rätt till information är en följd av reformen av statens regionförvaltning (RP 13/2025 rd), i och med vilken livskraftscentralernas uppgifter enligt integrationslagen delvis koncentreras till livskraftscentralerna. I fortsättningen sköts till exempel med integrationslagen förenliga uppgifter som gäller minderåriga barn och unga som kommit utan vårdnadshavare vid tre livskraftscentraler och vissa ersättningsärenden vid en livskraftscentral. Däremot sköts till exempel uppgifter som gäller anvisande till kommuner vid varje livskraftscentral. På grund av dessa faktorer uppstår det nya slags behov av information mellan alla livskraftscentraler. Behovet av information gäller utöver centraliserade uppgifter även uppgifter som sköts vid alla livskraftscentraler. Det kan också behövas uppgifter av utvecklings- och förvaltningscentret, i vars kundinformationssystem för integration det sparas bland annat uppgifter om anvisande till kommuner.

Det föreslås emellertid att rätten till information begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att sköta de uppgifter om vilka föreskrivs i 55 §. Frågor som gäller skydd av personuppgifter behandlas närmare i avsnitt 8.1.

92 a §. Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets övriga rätt till information. Det föreslås en ny paragraf. I den gällande integrationslagen har Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret rätt att få information för behandling av ansökningar om ersättning enligt det som föreskrivs i 90 §. Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret har dock i 56 § i lagen också föreskrivits andra uppgifter, i synnerhet uppföljning och utvärdering av integrationsfrämjandets resultat och hur väl integrationsfrämjandet fungerar samt produktion av information om det och registerföring i kundinformationssystemet. Till uppgifterna för Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret hör dessutom bland annat att sköta de uppgifter i anknytning till registerföring i informationssystem som anges i 9 kap. Även för att sköta dessa uppgifter behöver Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret lagstadgad rätt att behandla personuppgifter om invandrare, integrationskunder och kvotflyktingar. Det föreslås emellertid att rätten till information begränsas till uppgifter som är nödvändiga för att sköta de uppgifter om vilka föreskrivs i 56 §. Rätten att få information gäller bland annat uppgifter som är nödvändiga för att Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentralen ska kunna sköta de uppgifter som hänför sig till verkställande, uppföljning och utvärdering av de integrationsfrämjande tjänster om vilka föreskrivs i denna lag samt för att kunna utföra uppgifter som hänför sig till registerföring i informationssystemet, inklusive till exempel slutttestning av språkkunskaper inom integrationsutbildningen och anvisande till kommuner. Rätten att få information gör det möjligt att behandla dessa uppgifter på ett datasäkert sätt i det riksomfattande informationssystemet. Frågor som gäller skydd av personuppgifter behandlas närmare i avsnitt 8.1.

I fråga om uppgifter som fås av hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland kan det föreskrivas om rätten att få information i lagar i landskapet Åland.

92 b §. Utbildningsstyrelsens rätt till information. Det föreslås en ny paragraf. Det föreslås att Utbildningsstyrelsen, som ansvarar för att utveckla och upprätthålla slutttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen, ska ha rätt att få information av kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, utvecklings- och förvaltningscentret och serviceproducenten. Det föreslås dock att rätten att få information begränsas till uppgifter som är nödvändiga för uppgiften att utveckla och upprätthålla slutttestningen och som föreskrivs Utbildningsstyrelsen i 26 § i lagförslaget. Frågor som gäller skydd av personuppgifter behandlas närmare i avsnitt 8.1.

94 §. Serviceproducentens rätt till information för produktion av integrationsfrämjande tjänster. Det föreslås att paragrafen utökas med Utbildningsstyrelsen och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret, av vilka serviceproducenten kan behöva information särskilt om resultatet av slutttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen. Serviceproducenten får i regel uppgifter om resultatet av slutttestningen av utvecklings- och förvaltningscentret, som ansvarar för upprätthållandet av de riksomfattande informationssystemtjänsterna. Serviceproducenten kan få närmare information om till exempel resultaten av olika delar av testet av Utbildningsstyrelsen. Uppgifterna kan också fås direkt av serviceproducenten av den serviceplattform som Utbildningsstyrelsen skaffat. Uppgifterna om slutttestet kan anses ingå i punkt 18, det vill säga ”andra än i 1–17 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga för deltagande i undervisning eller tjänster” Uppgifter om resultatet av slutttestningen av språkkunskaperna är nödvändiga för den som producerar

integrationsfrämjande tjänster, till exempel för att planera och genomföra en utbildning på lämplig nivå eller någon annan tjänst.

Dessutom föreslås det att paragrafen ändras så att det i paragrafen även hänvisas till invandrare utöver integrationskunder. Serviceproducenten kan i vissa situationer behöva behandla också uppgifter om andra invandrare än integrationskunder som har en gällande integrationsplan. En sådan situation kan uppstå till exempel när en person har genomgått en slutttestning av språkkunskaperna som en del av integrationsutbildningen strax innan integrationsplanen löper ut och resultaten av sluttestet blir klara först efter att integrationsplanen har löpt ut. Köerna till integrationsutbildning kan vara långa och därför kan integrationsplanens giltighetstid löpa medan personen väntar på en studieplats inom integrationsutbildningen. Därmed kan personens integrationsplan ha löpt ut i det skede då personen får tillgång till integrationsutbildning, slutför den eller genomgår den slutttestning av språkkunskaperna som ordnas inom ramen för integrationsutbildningen. Därför är det nödvändigt att säkerställa att serviceproducenten har rätt att få uppgifter enligt paragrafen, om maximitiden för personens integrationsplan har hunnit uppfyllas före till exempel nämnda situationer.

7 Ikraftträdande

Det föreslås att lagen träder i kraft den 1 januari 2026.

Dessutom föreslås att ikraftträdandebestämmelsen ska innehålla en bestämmelse om att ersättningar för specialkostnader som betalas med stöd av 65 § 2 mom. kan betalas till kommuner som inte hör till landskapet Åland även för kostnader för elevspecifika stödåtgärder inom den grundläggande utbildningen som uppkommit efter den 1 augusti 2025. Enligt bestämmelsen betalas till kommunen för personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ersättningar för sådana specialkostnader som avses i 65 § 2 mom. och som uppkommit efter den 1 augusti 2025 med iakttagande av det som i 65 § 4 och 5 mom. föreskrivs om förutsättningarna för ersättning och i 70 § föreskrivs om ansökan om ersättning.

Det föreslås också att ikraftträdandebestämmelsen ska innehålla en bestämmelse om att kostnadsersättningar som grundar sig på ett beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning och som betalas med stöd av 65 § 2 mom. i den lag som gällde vid lagens ikraftträdande kan betalas till någon annan än en kommun i landskapet Åland för den tid som ett beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § är i kraft med stöd av det som föreskrivs i lagen om grundläggande utbildning. Ersättningar kan alltså sökas för kostnader som uppkommit mellan den 1 augusti 2025 och den 31 augusti 2026 och som grundar sig på ett beslut enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning. Enligt ikraftträdandebestämmelsen i ändringen av lagen om grundläggande utbildning (1090/2024) ska ett beslut om särskilt stöd göras förenliga med den ändrade lagen senast den 31 augusti 2026, så beslut om särskilt stöd enligt 17 § i lagen om grundläggande utbildning kan vara i kraft och kostnader som grundar sig på dessa beslut kan uppkomma ännu under 2026. Genom detta tillägg till ikraftträdandebestämmelsen säkerställs att kommunerna fortfarande kan ansöka om ersättning för dessa kostnader trots ändringarna i 65 § 2 mom. I fråga om förutsättningarna för ersättning och ansökan om ersättning iakttas 65 § 4 och 5 mom. och 70 § i integrationslagen.

8 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

8.1 Skydd av personuppgifter

Med stöd av 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv tryggt. Bestämmelsen om skydd för privatlivet i 10 § i grundlagen anses innehålla åtminstone skydd för den personliga

identiteten, skydd för personuppgifter och skydd för till exempel moralisk och fysisk integritet. Utgångspunkten för skyddet för privatlivet sådant det tryggas genom grundlagen är att varje individ ska ha rätt att leva sitt eget liv utan omotiverad inblandning från myndigheter eller andra instanser i individens privatliv. Dessutom ska ett tillräckligt rättsskydd tryggas och rätten att få information om individens personuppgifter får inte strida mot de människorättsskyldigheter som är bindande för Finland (GrUB 25/1994 rd, s. 4–5).

I 72, 73 och 80 § i lagförslaget föreslås små preciseringar i fråga om uppgifter som behandlas i det riksomfattande kundinformationssystemet för integration. Dessutom föreslås det i lagförslaget att rätten till information mellan statliga myndigheter, kommuner, arbetskraftsservicemyndigheter och i lagen avsedda serviceleverantörer, till exempel läroanstalter, ska utvidgas (83, 86, 92, 92 a, 92 b och 94 §). De ändringar som föreslås i 72, 73, 80 och 83 § i förslaget gäller behandling och utlämnande av personuppgifter i anslutning till anvisande av personer med flyktningbakgrund till en kommun. De ändringar som föreslås i 86, 92 b och 94 § hänför sig till behandling och utlämnande av personuppgifter som berör sluttestningen av språkkunskaper inom integrationsutbildningen. De ändringar som föreslås i 92 § hänför sig till utlämnande av information mellan livskraftscentralerna och de ändringar som föreslås i 92 a § hänför sig till utvecklings- och förvaltningscentrets hantering av information och rätt att få information.

De föreslagna rättigheterna till information ska regleras exakt och noggrant avgränsade i lagen eftersom det i bestämmelserna föreskrivs om den lagstadgade uppgift som uppgifterna behövs för och rätten till information ska begränsas till det som är nödvändigt förutom i fråga om serviceproducenten, för vilken den begränsas till det som är behövligt och i lagen finns en noggrann förteckning över vilka uppgifter rätten till information gäller. Det ska finnas en med tanke på systemet med grundläggande fri- och rättigheter som helhet godtagbar grund för rätten till information; att genomföra de integrationsfrämjande tjänster som föreskrivs i lagen och i synnerhet att utnyttja resultaten av sluttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen vid planeringen av personens kommande studier och sysselsättning samt att genomföra den riksomfattande uppföljningen och den kunskapsbaserade ledningen av integrationsutbildningarna. Dessutom ska rätten till information vara proportionerlig och inte ingripa i kärnan i skyddet för privatlivet.

I artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs om principerna för behandling av personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige ansvarar för att principerna i artikel 5 har iakttagits och ska också kunna påvisa att så är fallet. Enligt artikel 5.1 a ska personuppgifter behandlas på ett lagligt, korrekt och öppet sätt i förhållande till den registrerade (principen om laglighet, korrekthet och öppenhet). Den princip om ändamålsbegränsning som avses i artikel 5.1 b i förordningen innebär att personuppgifter ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Till dessa principer hör bestämmelserna om villkoren för behandling av personuppgifter i artikel 6 i den allmänna dataskyddsförordningen.

I artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs om villkoren för lagenlig behandling av personuppgifter. Myndigheternas behandling av personuppgifter ska i första hand grunda sig på förordningens artikel 6.1 c, det vill säga en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, vilket förverkligas i de paragrafer som föreslås gällande kommunen, arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet, livskraftscentralen, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret och Utbildningsstyrelsen. Artikel 6.3 i förordningen inbegriper en skyldighet att i den nationella lagstiftningen föreskriva om grunden för behandlingen och syftet med behandlingen, vilket ingår i de föreslagna paragraferna och i andra bestämmelser i den gällande integrationslagen. Behandling av uppgifter som hör till särskilda kategorier av

personuppgifter behöver utöver den rättsliga grund som avses i artikel 6.1 i dataskyddsförordningen dessutom alltid ha någon sådan rättslig grund som anges i artikel 9.2 i förordningen.

Vid behandling av uppgifter om invandrare kan behandlingen i begränsad utsträckning i enlighet med artikel 9.2 h anses vara nödvändig av skäl som hör samman med tillhandahållande av hälso- och sjukvård eller behandling på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller enligt avtal med yrkesverksamma på hälsoområdet och under förutsättning att de villkor och skyddsåtgärder som avses i punkt 3 är uppfyllda. Personuppgifter får enligt artikel 9.3 behandlas för de ändamål som avses i punkt 2 h, när uppgifterna behandlas av eller under ansvar av en yrkesutövare som omfattas av tystnadsplikt enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställs av nationella behöriga organ eller av en annan person som också omfattas av tystnadsplikt enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställs av nationella behöriga organ. Yrkesutbildade personer vid såväl livskraftscentralen, Syssestänings-, utvecklings- och förvaltningscentret, kommunen som välfärdsområdet är bundna av bestämmelserna om tjänsteplikt och sekretess i offentlighetslagen och strafflagen.

I 86 § 1 och 3 mom. och 94 § i förslaget är det inte fråga om sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9, vilket redan har konstaterats i motiveringen i RP 208/2022 rd. Inte heller den föreslagna ändringen av 86 § 4 mom. eller den nya 92 b § som gäller tillägg av Utbildningsstyrelsen gäller särskilda kategorier av personuppgifter. I de utlämnanden av uppgifter som berör anvisande till kommuner som föreslås i 80, 83, 92 och 92 a § kan i viss mån också ingå uppgifter som hör till sådana särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9, till exempel hälsouppgifter som Migrationsverkets framställning om kvotflyktingar innehåller, om sådana har erhållits från UNHCR, eller förläggnings framställning om en asylsökande som beviljats uppehållstillstånd. Uppgifterna i fråga är emellertid inga särskilt detaljerade uppgifter om hälsan, och när de lämnas är syftet att säkerställa att personen hänvisas till en sådan kommunplats där han eller hon kan erbjudas de hälsovårdstjänster som hälsotillståndet kräver. Behandlingen av personuppgifter behövs för att genomföra artikel 9.2 h. Då iakttas villkoren i artikel 9.3. I de utlämnanden av uppgifter från livskraftscentralen som föreslås i 92 § 2 mom. i propositionen till exempel i anslutning till ansökan om och behandling av ersättningar enligt 90 § kan även uppgifter som hör till särskilda kategorier av personuppgifter enligt artikel 9 lämnas ut, eftersom uppgifter om hälso- och sjukvårdstjänster är nödvändiga för att ersättningar som berör dessa ska kunna sökas, behandlas och betalas ut. Då är behandlingen nödvändig med stöd av artikel 9.2 h och orsaken är förvaltning av hälso- och sjukvårdstjänster och social omsorg och av deras system. Då iakttas villkoren i artikel 9.3.

Det nationella handlingsutrymmet grundar sig till centrala delar på artikel 6.1 c och e i dataskyddsförordningen, dvs. situationer där behandlingen av personuppgifter grundar sig på en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige (artikel 6.1 c) eller där behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (artikel 6.1 e). När behandlingen baseras på artikel 6.1 c eller 6.1 e kan nationella bestämmelser utfärdas med stöd av artikel 6.2 eller 6.3. Kommunens och välfärdsområdets rätt att behandla uppgifter baseras på iakttagandet av den lagstadgade skyldigheten enligt integrationslagen, det vill säga på artikel 6.1 c. Nationella specialbestämmelser om utlämnande av uppgifter får då utfärdas med stöd av artikel 6.3. Enligt artikel 6.3 ska grunden för behandlingen fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. I den föreslagna regleringen definieras exakt syftet med behandlingen av uppgifter, eftersom det i bestämmelserna fastställs för vilken uppgift enligt bestämmelsen i integrationslagen uppgiften

behövs. Målet är att säkerställa att behandlingen av personuppgifter är lagenlig genom att göra det möjligt att sköta de lagstadgade uppgifter som hör till myndigheternas behörighet. Uppgifterna kan inte genomföras utan att personuppgifter behandlas, eftersom uppgifterna gäller rättigheter, tjänster och skyldigheter som beviljas personer.

I 83, 86, 90, 92, 92 a och 92 b § i lagförslaget är det fråga om att myndigheten inte kan fullgöra sina lagstadgade skyldigheter eller ansöka om lagstadgade ersättningar för dem av staten, om myndigheten inte får nödvändiga personuppgifter. I 94 § är det fråga om att serviceleverantören inte kan erbjuda invandraren tjänster för vilka kommunen har skaffat tjänsten av serviceleverantören, om den inte får nödvändiga personuppgifter. Ovan nämnda omständigheter ger en rättslig grund för att behandla invandrarens personuppgifter i enlighet med artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen. I integrationslagen föreskrivs det tydligt om användningsändamålet för varje uppgift och uppgifterna bör inte användas för andra ändamål. Detta begränsas också i artikel 6.4 i dataskyddsförordningen. Uttryckligen kundens enskilda intresse talar för att uppgifterna ska lämnas till myndigheter som främjar integrationen. I och med avvägningen av skyddet för privatlivet och de grundläggande fri- och rättigheter som beskrivs ovan torde det kunna anses att rätten att få information enligt lagförslaget är godtagbar och förenlig med proportionalitetsprincipen.

Grundlagsutskottet har bedömt bestämmelserna om myndigheternas rätt att få och skyldighet att lämna ut information trots sekretess med avseende på skyddet för privatlivet och personuppgifter i 10 § 1 mom. i grundlagen och har noterat bland annat vad och vem rätten att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. (GrUU 15/2018 rd). I fråga om känsliga personuppgifter har utskottet ansett att grundlagen inte tillåter en generös och ospecificerad rätt att få uppgifter, inte ens om den är förenad med nödvändighetskriteriet (se till exempel GrUU 12/2019 rd, GrUU15/2018, GrUU 3/2017 rd, GrUU 71/2014 rd, GrUU 62/2010 rd, GrUU 59/2010 rd). Man har dock strävat efter att de föreslagna utvidgningarna av bestämmelserna om utlämnande av uppgifter ska vara exakta och noggrant avgränsade. Också i bestämmelserna om informationssystemet och informationslagret har behandlingen av känsliga uppgifter begränsats till det som är nödvändigt.

I 83, 86, 90 och 92 § i lagförslaget begränsas uppgifterna till nödvändiga uppgifter. Genom propositionen görs preciseringar i dessa lagrum i syfte att utöka myndigheternas rätt att få information för att sköta sina befintliga lagstadgade uppgifter. I 83 § 2 mom. i lagförslaget föreslås ett tillägg där livskraftscentralen ges rätt att få information av de myndigheter som nämns i det gällande 2 mom. Rätten att få information gäller anvisande av en enskild person till en kommun och tryggnad av myndigheternas tjänster. Som nödvändiga uppgifter kan utöver identifierings- och kontaktuppgifter och uppgifter om uppehållstillstånd även betraktas de uppgifter om en persons servicebehov som är kända i det skede då personen anvisas till en kommun.

För tydlighetens skull föreslås att Arbetskraftsmyndigheten läggs till i 86 § 1 och 3 mom. och att Utbildningsstyrelsen och utvecklings- och förvaltningscentret läggs till i 86 § 4 mom. I och med preciseringarna i 1 och 3 mom. i nämnda paragraf har Arbetskraftsmyndigheten rätt att få information om invandraren för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster samt för utarbetandet och uppdateringen av integrationsplanen. Vid bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster och utarbetandet av integrationsplanen samt vid uppdateringen av denna kan som nödvändiga uppgifter utöver identifierings- och kontaktuppgifter betraktas även sådana uppgifter om de tjänster personen fått eller de servicebehov som personen har som är nödvändiga med tanke på utarbetandet av bedömningen och planen. De ändringar som föreslås i 4 mom. ger kommunen, välfärdsrådet och Arbetskraftsmyndigheten rätt att få information om sådana uppgifter av Utbildningsstyrelsen

och utvecklings- och förvaltningscentret som kan anses nödvändiga vid utarbetandet och uppdateringen av integrationsplanen. Utöver identifierings- och kontaktuppgifter kan som nödvändiga uppgifter betraktas även uppgifter om en persons servicebehov samt i synnerhet uppgifter om resultatet av slutttestningen av språkkunskaperna inom i integrationsutbildningen.

Den tillgång till information som avses i 86 § 3 mom. i propositionen är utlämnande av uppgifter enligt 22 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården, eftersom bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster samt utarbetandet av en integrationsplan enligt integrationslagen inte är verksamhet som sker inom socialvården. Enligt motiveringen i regeringens proposition med förslag till lag om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården (RP 246/2022 rd) ansvarar den personuppgiftsansvarige som ska lämna ut uppgifter för att den som får uppgifterna endast får klientuppgifter eller patientuppgifter i den omfattning som mottagaren har rätt att få med stöd av lag eller samtycke. Den rätt som mottagaren har att få uppgifter ska basera sig på lag eller på kundens samtycke. Alltid när uppgifter lämnas ut krävs det övervägande av den personuppgiftsansvariga som lämnar ut uppgifterna och endast nödvändiga kunduppgifter får lämnas ut. Kunduppgifter kan lämnas ut endast i den omfattning mottagaren behöver dem för att sköta sin lagstadgade uppgift. I motiveringen till 22 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården nämns som exempel bland annat polisen, till vilken läkarutlåtande ska lämnas för ansökan om körkort. Den som behandlar kunduppgifter ska även i fortsättningen ges användarrätt endast till de kunduppgifter som han eller hon behöver i sin arbetsuppgift. Utlämnande av uppgifter enligt 22 § i lagen om behandling av kunduppgifter inom social- och hälsovården förutsätter alltså att den personuppgiftsansvarige överväger vad som är nödvändigt och säkerställer att endast denna nödvändiga uppgift lämnas ut till kommunen eller livskraftscentralen.

I 90 § 3 mom. föreslås endast en ändring av teknisk natur då omnämmandet av hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland samt kommunerna i landskapet Åland stryks. Denna ändring påverkar inte den behandling av personuppgifter om vilken föreskrivs i lagrummet. Till 92 § i lagförslaget fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket livskraftscentralen får behandla personuppgifter vid skötseln av de uppgifter som avses i 55 §. Rätten att få information gäller bland annat uppgifter som berör minderåriga barn och unga som kommit utan vårdnadshavare, vissa ersättningsärenden, uppgifter för anvisande till en kommun, avtal om familjegrupper samt främjande av goda befolkningsrelationer och en dialog och samarbete mellan olika befolkningsgrupper. Bland annat uppgifter om en persons uppehållstillstånd och hemkommun kan anses vara nödvändiga. Utöver dessa kan beroende på situationen också uppgifter om de tjänster som erbjuds personen anses vara nödvändiga.

I 92 a § i lagförslaget föreskrivs om Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets övriga rätt till information. Informationen ska begränsas till nödvändiga uppgifter och rätten till information ska grunda sig på skötseln av de uppgifter för Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret som avses i 56 §, det vill säga till exempel uppföljning och utvärdering av integrationsfrämjandets resultat och hur väl integrationsfrämjandet fungerar samt produktion av information om det och registerföring i informationssystem. Som nödvändiga uppgifter kan betraktas bland annat en persons identifieringsuppgifter, uppgifter om en persons uppehållstillstånd och hemkommun samt, beroende på situationen, uppgifter om de tjänster som erbjuds personen. Utöver dessa kan även uppgifter om personers förmåner, i synnerhet uppgifter om utkomststöd och stöd för hemvård, anses vara nödvändiga. Vid uppföljningen av integrationsfrämjandets resultat och hur väl integrationsfrämjandet fungerar ska man kunna granska personer med olika förmånsgrunder, eftersom det i uppföljningen och utvärderingen av integrationsfrämjandet är viktigt att granska hur personer utanför arbetskraften deltar i integrationstjänsterna. Uppgiften om att en person får utkomststöd är en uppgift av känslig natur. Bestämmelsen i fråga har begränsats till information om personens utkomststödsförmån

eller hemvårdsstödförmån och innehåller inga närmare uppgifter om personens hälsa eller andra uppgifter. Rätten till information inbegriper därmed endast uppgifter som är nödvändiga för att sköta de uppgifter som avses i 56 §.

I 92 b § i lagförslaget finns bestämmelser om Utbildningsstyrelsens övriga rätt till information. Rätten till information ska grunda sig på skötseln av Utbildningsstyrelsens uppgift som avses i 26 §, det vill säga i synnerhet på att utveckla och upprätthålla sluttestningen av språkkunskaperna. Som nödvändiga uppgifter kan betraktas bland annat uppgifter om tjänster som erbjuds en person och i synnerhet uppgifter som hänför sig till utgångsnivån för språkkunskaperna. Till 94 § i lagförslaget fogas Utbildningsstyrelsen samt Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret. Genom tillägget ges serviceproducenten rätt att få information av Utbildningsstyrelsen och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret i anslutning till produktionen av integrationsfrämjande tjänster. Det görs inga andra ändringar i paragrafen. I paragrafen i fråga finns en uttömmande förteckning över de uppgifter som ingår i rätten till information.

Syftet med de ändringsförslag som gäller informationssystemet, rätten till information och utlämnandet av uppgifter i 9 kap. i lagförslaget är att genomföra de integrationsfrämjande tjänster som föreskrivs i lag och i synnerhet att utnyttja resultaten av sluttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen vid planeringen av personens kommande studier och sysselsättning samt att genomföra uppföljningen av den riksomfattande uppföljningen och kunskapsledningen av integrationsutbildningen. De föreslagna ändringarna innehåller exakta och noggrant avgränsade bestämmelser om vem som har rätt att få personuppgifter, av vem man har rätt att få dem och att denna aktör också är skyldig att lämna ut uppgifterna i fråga samt om användningsändamålen för uppgifterna och uppgifternas nödvändighet. I bestämmelserna begränsas integritetsskyddet av godtagbara skäl och står i rätt proportion till det eftersträvade målet. Alla bestämmelser ingriper inte i kärnan i skyddet för privatlivet men till den del det är fråga om känsliga uppgifter har uppgiftsbehandlings grundlagsenhetlighet bedömts på ett heltäckande sätt i denna proposition. De föreslagna ändringarna kan således anses vara ändamålsenligt beredda i ljuset av grundlagsutskottets ovan beskrivna praxis.

8.2 Ålands ställning

Enligt 120 § i grundlagen delas lagstiftningsbehörigheten i självstyrelselagen för Åland mellan riket och landskapet. I 18 § i självstyrelselagen uppräknas angelägenheter som hör till landskapets lagstiftningsbehörighet och i 27 § angelägenheter som hör till rikets lagstiftningsbehörighet. Enligt 18 § har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om bland annat landskapsregeringen och under denna lydande myndigheter och inrättningar (1 punkten), kommunernas förvaltning (4 punkten), hälso- och sjukvård (12 punkten) och socialvård (13 punkten). Grundlagsutskottet har i sin praxis konstaterat att angelägenheter som hör till landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet inte kan regleras genom rikslag i vanlig lagstiftningsordning (GrUU 18/2022 rd, s. 3).

Likaså har grundlagsutskottet konstaterat att riket inte har behörighet att föreskriva om skyldigheter för Ålands landskapsregering, myndigheter som lyder under denna eller tjänstemän på Åland (GrUU 46/2010 rd, s. 3 samt GrUU 55/2024 rd, s. 4). Grundlagsutskottet har uttryckligen i fråga om riksmyndigheternas rätt till information konstaterat att riksmyndighetens rätt att få information i ärenden som omfattas av landskapets behörighet inte kan regleras i rikslag, utan i landskapslag eller överenskommelseförordning (GrUU 2/2018 rd, s. 9). De ändringar i rätten att få information från aktörer i landskapet Åland som föreslås i 90 och 83 § i denna proposition följer fördelningen av lagstiftningsbehörigheten mellan riket och landskapet

enligt självstyrelselagen. Genom dessa ändringar stryks i integrationslagen de bestämmelser genom vilka hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland samt kommuner som hör till landskapet Åland förpliktas att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna lämna ut uppgifter till riksmyndigheterna eller till varandra i vissa ärenden som hänför sig till integrationsfrämjande, eftersom de hör till landskapets lagstiftningsbehörighet.

8.3 Kommunal och annan regional självstyrelse

I 121 § i grundlagen föreskrivs om kommunal självstyrelse. Grundlagsutskottet har i sin praxis betonat att när bestämmelser om kommunernas uppgifter införs måste man också se till att kommunerna har faktiska förutsättningar att klara av dem (GrUU 41/2002 rd, s. 3/II, GrUU 50/2005 rd, s. 2/I, GrUU 42/2010 rd, s. 5 samt GrUU 17/2021 rd). Om laghänvisningen i 65 § 2 mom. i lagförslaget inte uppdateras så att den motsvarar den ändrade lagen om grundläggande utbildning, kan en kommun som inte hör till landskapet Åland från och med den 1 augusti 2025 inte längre på samma sätt som i nuläget ersätta kostnader för stödåtgärder för ett barn inom den grundläggande utbildningen som får internationellt skydd och som behöver särskilt stöd till exempel på grund av en sjukdom eller skada. Det föreslås inga ändringar i kommunernas uppgifter, men finansieringen minskar. Den ändring som föreslås i 65 § i denna proposition tryggar motsvarande ersättningar som i nuläget till kommunerna.

Med stöd av vad som anförts ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om främjande av integration (681/2023) 3, 26 och 59 §, 65 § 2 mom., 72 §, 73 § 1 mom., 80 § 1 mom., 83 § 2 mom., 86 §, 90 § 3 mom. och 94 §,
av dem den finska språkdräkten i 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 322/2024 och den svenska språkdräkten i 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 322/2024 och 1100/2024, 73 § 1 mom. samt den svenska språkdräkten i 26 §, 65 § 2 mom. och 72 § sådana de lyder i lag 1100/2024, 59 § sådan den lyder i lagarna 1100/2024 och 721/2025, 80 § 1 mom., 83 § 2 mom. och 90 § 3 mom. sådana de lyder i lag 721/2025, 86 § sådan den lyder i lagarna 322/2024, 1100/2024 och 721/2025 samt 94 § sådan den lyder i lag 322/2024, samt
fogas till 83 §, sådan den lyder i lag 721/2025, ett nytt 3 mom., till 92 §, sådan den lyder i lag 721/2025, ett nytt 2 mom. och till lagen nya 92 a och 92 b § som följer:

3 §

28

Tillämpning av lagen på arbetssökande

Vid tillämpning av 12–14, 16, 18–20, 22–32 och 32 a § på en arbetssökande som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ordnade av arbetskraftsservice (380/2023) ska ansvaret för genomförandet av de åtgärder och tjänster som i denna lag har ålagts kommunen ankomma på den arbetskraftsmyndighet som avses i 1 punkten i det momentet, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

När tjänster som avses i 14, 16, 18–20 och 22–24 § ordnas och tillhandahålls för en i 5 § 5 punkten avsedd integrationskund som är registrerad som arbetssökande iakttas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

26 §

Innehållet i integrationsutbildning

Som integrationsutbildning för en integrationskund som inte är läropliktig enligt läropliktslagen (1214/2020) ordnas på basis av dennes integrationsmål, kompetens och behov av integrationsfrämjande tjänster

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet, karriärvägledning eller yrkesplanering och vägledning med avseende på fortsatta studier, sysselsättningsfrämjande tjänster eller arbetsmarknaden,
- 3) annan undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhällliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen.

Integrationsutbildningen ska även innehålla en period av inlärning i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan. Dessutom ska den innefatta identifiering av tidigare förvärvade kompetenser.

Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande och grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska. Sluttestning i finska eller svenska ska ordnas som en del av integrationsutbildningen.

Utbildningsstyrelsen svarar för att utveckla och förvalta sluttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen med beaktande av integrationsutbildningens mål och innehåll. Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunskaper samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen. Utbildningsproducenten får av grundad anledning avvika från läroplansgrunderna.

Med avvikelse från 1–4 mom. kan som integrationsutbildning i enlighet med kundens behov genomföras

- 1) utbildning i läs- och skrivkunskaper, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete, eller
- 2) grundläggande utbildning för vuxna, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna.

59 §

Statlig ersättning till kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret ska inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland för kostnaderna för ordnandet av de tjänster som avses i denna lag. Bestämmelser om ersättning av kostnader finns i detta kapitel. För en kommun som inte hör till landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att ett integrationsprogram har ordnats i kommunen. För en kommun inom landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att kommunen har utarbetat ett sådant program för integrationsfrämjande som avses i 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012:74). Dessutom krävs det att kommunen har ingått ett avtal enligt 42 § i denna lag med livskraftscentralen.

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen enligt lagen om hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Ålands tjänster är grunden för att ersättning betalas.

Om den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Ålands tjänster är grunden för att ersättning betalas inte har uppehållstillstånd när personen kommer till landet och sedan uppehållstillstånd beviljats inte uppfyller förutsättningarna enligt 4 § i lagen om hemkommun, betalas ersättning från det att personen beviljades det första uppehållstillståndet. För en person som har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen betalas ersättningen dock först när personens första hemkommun har registrerats i befolkningsdatasystemet.

Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på vad som föreskrivs i 60, 63, 64 och 67 §. När ett offer för människohandel är finsk medborgare betalas den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

65 §

Statlig ersättning för specialkostnader

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller för de elevspecifika stödåtgärder som avses i 20 c § i lagen om grundläggande utbildning, om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. Med stöd av denna paragraf ersätts dock inte av statens medel kostnader för elevspecifik undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupper och i samband med annan undervisning. I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 41 § i del II eller 19 § i del III i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (Ålands författningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag.

---

72 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om invandrare, integrationskunder och personer som tas till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen får behandlas för

- 1) ordnande och produktion av sådana tjänster och uppgifter som avses i denna lag,
- 2) tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, prognostisering och styrning av de uppgifter som avses i 1 punkten, och

3) statistikföring och kunskapsbaserad ledning av de uppgifter som avses i 1 punkten.
Bestämmelser om användningsändamålen för kunduppgifter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och om uppgifter som får behandlas finns i 13 kap. i den lagen.

73 §

Uppgifter som får behandlas

Följande uppgifter om enskilda kunder får behandlas:

- 1) personbeteckning,
  - 2) namn och kontaktuppgifter,
  - 3) uppgifter som gäller ansökan och beslut om uppehållstillstånd,
  - 4) uppgifter som gäller kontaktspråk, behov av att ordna tolk samt andra uppgifter som gäller ordnandet av skötseln av ärenden,
  - 5) uppgifter om utbildning, arbetshistorik och yrkeskompetens samt övriga uppgifter som ska utredas som grund för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
  - 6) uppgifter om bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, innehållet i och varaktigheten för tjänster enligt integrationsplanen och andra planer samt uppgifter om genomförandet av planerna,
  - 7) uppgifter om integrationsfrämjande tjänster och slutttestning av språkkunskaper samt fortsatt vägledning till andra tjänster,
  - 8) sådana uppgifter och bedömningar om hälsotillståndet och arbets- och funktionsförmågan som är relevanta för integrationen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för personen,
  - 9) uppgifter om anvisande till en kommun och mottagande av personer som anvisats till en kommun enligt 43 och 44 §, och
  - 10) uppgifter om de ersättningar som avses i 8 kap.
-

80 §

Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Kommunen beviljar användarrättigheter till de riksomfattande informationssystemtjänsterna för sina anställda samt för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller tjänster som kommunen skaffar. Kommunen beviljar användarrättigheter för personer som är anställda vid välfärdsområdet och som deltar i en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, i utarbetandet av en integrationsplan enligt 16 §, i en översyn av planen enligt 22 §, i tillhandahållandet av tjänster för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare enligt 3 kap., i anvisandet till kommuner enligt 4 kap. eller i andra uppgifter som särskilt föreskrivs i denna lag. Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter för sina anställda och för personer som är anställda vid arbets- och näringsministeriet eller livskraftscentralerna. Dessutom beviljar Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret användarrättigheter för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller uppdrag som ges eller tjänster som skaffas av Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret eller av arbets- och näringsministeriet.

---

83 §

Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommun

En kommun som inte hör till landskapet Åland, ett välfärdsområde och en livskraftscentral har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen och flyktingslussen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42–44 § i fråga om i 2 § 3 och 4 mom. avsedda personer.

En kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och livskraftscentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42 och 43 § i fråga om i 2 § 3 och 4 mom. avsedda personer.

86 §

Rätt att få information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare för vilka en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § ska utarbetas.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare, om välfärdsområdet deltar i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, invandrarens föregående hemkommun, livskraftscentralen, en serviceproducent som avses i denna lag och en sådan företrädare för en minderårig som avses i 35 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 20 och 22 § i fråga om barn och unga personer som avses i 2 § 6 mom.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Utbildningsstyrelsen och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret samt av en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för översynen av en integrationsplan enligt 22 § i fråga om invandrare för vilka en integrationsplan har utarbetats och som uppfyller villkoret enligt 20 § 3 eller 4 mom.

90 §

Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar

---

Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar enligt 63 och 65 § och ansökan om beslut enligt 65 § i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Välfärdsområdet och kommunen har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning enligt 68 § och som gäller offer för människohandel. Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots

sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar och ansökan om beslut enligt 69 § och som gäller barn eller unga personer som avses i 2 § 6 mom. Vårdförmyndigheten har för ansökan om ersättningar enligt 65, 68 och 69 § rätt att av det vårdförmyndighetsområdet inom vars område invandraren senast bodde avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av livskraftscentralen som avses i 65, 68 eller 69 § och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom., offer för människohandel och barn eller unga personer som avses i 6 mom. i den paragrafen.

---

92 §

Livskraftscentralens övriga rätt till information

Livskraftscentralen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av en annan livskraftscentral samt av Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret få de uppgifter om invandrare eller personer som tas till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 §.

92 a §

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets övriga rätt till information

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av kommunen, Arbetsförmedlingen, vårdförmyndigheten, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, livskraftscentralen, Folkpensionsanstalten, Utbildningsstyrelsen, Migrationsverket, förläggningen, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter om invandrare eller personer som tas till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 56 §.

92 b §

Utbildningsstyrelsens rätt till information

Utbildningsstyrelsen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av kommunen, Arbetsförmedlingen, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret och en serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter om invandrare som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 26 §.

94 §

Serviceproducentens rätt till information för produktion av integrationsfrämjande tjänster

En offentlig eller privat läroanstalt eller annan serviceproducent som tillhandahåller de tjänster som avses i 2 kap., och till vilken invandraren eller integrationskunden hänvisas som kund, har för skötseln av de uppgifter som avses i 2 kap. rätt att av kommunen, Arbetsförmedlingen, Utbildningsstyrelsen, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret och tidigare serviceproducenter avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få följande uppgifter om invandraren eller integrationskunden samt dennes integrationsplan och behov av integrationstjänster:

- 1) namn,
- 2) födelsedatum och födelseort,
- 3) personbeteckning,

- 4) modersmål,
- 5) kontaktspråk,
- 6) medborgarskap eller avsaknad av medborgarskap, och nationalitet,
- 7) hemvist och bostadsort,
- 8) kontaktuppgifter,
- 9) tjänstemannens namn,
- 10) datum för utarbetande av integrationsplanen och dess giltighet,
- 11) antecknad utbildningsrekommendation och övrig kartläggning i anknytning till utbildning som framkommit vid bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 12) resultatet från testningen av utgångsnivån på språkkunskaperna,
- 13) tidigare genomförd utbildning eller avlagd examen,
- 14) tidigare yrke eller arbetserfarenhet,
- 15) kundens målyrke,
- 16) studieplanen för eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller eventuella tidigare integrationsfrämjande studier och en bedömning av planens genomförande,
- 17) åtgärder och mål för fortsättningen som avtalats i eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller eventuella tidigare integrationsfrämjande studier, och
- 18) andra än i 1–17 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga för deltagande i undervisning eller tjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med stöd av 65 § 2 mom. i denna lag betalas ersättningar till kommuner som inte hör till landskapet Åland för sådana kostnader för stödåtgärder enligt 20 c § i lagen om grundläggande utbildning som uppkommit den 1 augusti 2025 eller senare.

Kommuner som inte hör till landskapet Åland har med stöd av de bestämmelser i 65 § 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag rätt att ansöka om ersättning för kostnader som grundar sig på ett beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning för den tid som beslutet om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning är i kraft.

Helsingfors den 9 oktober 2025

Statsminister

Petteri Orpo

Inrikesminister Mari Rantanen

Lag

om ändring av lagen om främjande av integration

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om främjande av integration (681/2023) 3, 26 och 59 §, 65 § 2 mom., 72 §, 73 § 1 mom., 80 § 1 mom., 83 § 2 mom., 86 §, 90 § 3 mom. och 94 §, av dem den finska språkdräkten i 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 322/2024 och den svenska språkdräkten i 3 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 322/2024 och 1100/2024, 73 § 1 mom. samt den svenska språkdräkten i 26 §, 65 § 2 mom. och 72 § sådana de lyder i lag 1100/2024, 59 § sådan den lyder i lagarna 1100/2024 och 721/2025, 80 § 1 mom., 83 § 2 mom. och 90 § 3 mom. sådana de lyder i lag 721/2025, 86 § sådan den lyder i lagarna 322/2024, 1100/2024 och 721/2025 samt 94 § sådan den lyder i lag 322/2024, samt fogas till 83 §, sådan den lyder i lag 721/2025, ett nytt 3 mom., till 92 §, sådan den lyder i lag 721/2025, ett nytt 2 mom. och till lagen nya 92 a och 92 b § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Tillämpning av lagen på arbetssökande

Vid tillämpning av 12–32 och 32 a § på en arbetssökande som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ordnade av arbetskraftsservice (380/2023) ska ansvaret för genomförandet av de åtgärder och tjänster som i denna lag har ålagts kommunen ankomma på den arbetskraftsmyndighet som avses i 1 punkten i det momentet, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

När tjänster som avses i 14–24 § ordnas och tillhandahålls för en i 5 § 5 punkten avsedd integrationskund som är registrerad som arbetssökande iakttas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

26 §

Innehållet i integrationsutbildning

Som integrationsutbildning för en integrationskund som inte är läropliktig enligt läropliktslagen (1214/2020) ordnas på basis

Föreslagen lydelse

3 §

Tillämpning av lagen på arbetssökande

Vid tillämpning av 12–14, 16, 18–20, 22–32 och 32 a § på en arbetssökande som avses i 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om ordnade av arbetskraftsservice (380/2023) ska ansvaret för genomförandet av de åtgärder och tjänster som i denna lag har ålagts kommunen ankomma på den arbetskraftsmyndighet som avses i 1 punkten i det momentet, om inte något annat följer av annan lagstiftning.

När tjänster som avses i 14, 16, 18–20 och 22–24 § ordnas och tillhandahålls för en i 5 § 5 punkten avsedd integrationskund som är registrerad som arbetssökande iakttas dessutom vad som föreskrivs i lagen om ordnande av arbetskraftsservice, om inte något annat föreskrivs i denna eller någon annan lag.

26 §

Innehållet i integrationsutbildning

Som integrationsutbildning för en integrationskund som inte är läropliktig enligt läropliktslagen (1214/2020) ordnas på basis

Gällande lydelse

av dennes integrationsmål, kompetens och behov av integrationsfrämjande tjänster

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet, karriärvägledning eller yrkesplanering och vägledning med avseende på fortsatta studier, sysselsättningsfrämjande tjänster eller arbetsmarknaden,
- 3) annan undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhälleliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen.

Integrationsutbildningen ska även innehålla en period av inläring i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan. Dessutom ska den innefatta identifiering av tidigare förvärvade kompetenser.

Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande och grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska. Sluttestning i finska eller svenska ska ordnas som en del av integrationsutbildningen.

Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunnande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen. Utbildningsproducenten får av grundad anledning avvika från läroplansgrunderna.

Med avvikelse från 1–4 mom. kan som integrationsutbildning i enlighet med kundens behov genomföras

- 1) utbildning i läs- och skrivkunighet, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens

Föreslagen lydelse

av dennes integrationsmål, kompetens och behov av integrationsfrämjande tjänster

- 1) undervisning i finska eller svenska,
- 2) undervisning i yrkesfärdigheter eller andra färdigheter som behövs i arbetslivet, karriärvägledning eller yrkesplanering och vägledning med avseende på fortsatta studier, sysselsättningsfrämjande tjänster eller arbetsmarknaden,
- 3) annan undervisning som främjar beredskap i anslutning till samhälleliga och kulturella färdigheter samt medborgarfärdigheter för vardagen.

Integrationsutbildningen ska även innehålla en period av inläring i arbete eller verksamhet som stöder arbets- och funktionsförmågan. Dessutom ska den innefatta identifiering av tidigare förvärvade kompetenser.

Det språkliga målet i integrationsutbildningen ska vara att integrationskunden når fungerande och grundläggande språkkunskaper i finska eller svenska. Sluttestning i finska eller svenska ska ordnas som en del av integrationsutbildningen.

Utbildningsstyrelsen svarar för att utveckla och förvalta sluttestningen av språkkunskaperna inom integrationsutbildningen med beaktande av integrationsutbildningens mål och innehåll. Utbildningsstyrelsen fastställer läroplansgrunderna för integrationsutbildningen för vuxna invandrare och bestämmer hur sluttestningen av språkkunskaper i finska och svenska ska genomföras. I läroplansgrunderna fastställs utbildningens mål och huvudinnehåll och bedömningen av en studerandes kunnande samt den information som ska ingå i den personliga studieplanen och intyget. Den som producerar utbildningstjänsterna ska utifrån läroplansgrunderna utarbeta en plan för genomförandet av utbildningen. Utbildningsproducenten får av grundad anledning avvika från läroplansgrunderna.

Med avvikelse från 1–4 mom. kan som integrationsutbildning i enlighet med kundens behov genomföras

Gällande lydelse

rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete, eller

2) grundläggande utbildning för vuxna, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna.

59 §

Statens ersättning till kommunen och välfärdsområdet

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret ska inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen och välfärdsområdet för kostnaderna för ordnandet av de tjänster som avses i denna lag i enlighet med bestämmelserna i detta kapitel. För en kommun som inte hör till landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att ett integrationsprogram har ordnats i kommunen. För en kommun inom landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att kommunen har utarbetat ett sådant program för integrationsfrämjande som avses i 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012:74). Dessutom krävs det att kommunen har ingått ett avtal enligt 42 § i denna lag med livskraftscentralen.

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen enligt lagen om hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas.

Om den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets tjänster är grunden för att ersättning betalas inte har uppehållstillstånd när han eller hon kommer till landet och sedan uppehållstillstånd beviljats inte uppfyller förutsättningarna enligt 4 § i lagen om hemkommun, betalas

Föreslagen lydelse

1) utbildning i läs- och skrivkunnighet, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens rekommendation för läroplan för utbildning i grundläggande litteracitet inom fritt bildningsarbete, eller

2) grundläggande utbildning för vuxna, som ges i enlighet med Utbildningsstyrelsens grunder för läroplanen för den grundläggande utbildningen för vuxna.

59 §

Statlig ersättning till kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret ska inom ramen för statsbudgeten ersätta kommunen, välfärdsområdet och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland för kostnaderna för ordnandet av de tjänster som avses i denna lag. *Bestämmelser om ersättning av kostnader finns i detta kapitel.* För en kommun som inte hör till landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att ett integrationsprogram har ordnats i kommunen. För en kommun inom landskapet Åland är förutsättningen för betalning av ersättning att kommunen har utarbetat ett sådant program för integrationsfrämjande som avses i 26 § i landskapslagen om främjande av integration (Ålands författningssamling 2012:74). Dessutom krävs det att kommunen har ingått ett avtal enligt 42 § i denna lag med livskraftscentralen.

Ersättning betalas från det att den första hemkommunen enligt lagen om hemkommun registrerades i befolkningsdatasystemet för den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Ålands tjänster är grunden för att ersättning betalas.

Om den person vars boende i kommunen eller erhållande av välfärdsområdets eller hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Ålands tjänster är grunden för att ersättning betalas inte har uppehållstillstånd när

Gällande lydelse

ersättning från det att personen beviljades det första uppehållstillståndet. För en person som har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen betalas ersättningen dock först när personens första hemkommun har registrerats i befolkningsdatasystemet.

Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på vad som föreskrivs i 60, 63, 64 och 67 §. När ett offer för människohandel är finsk medborgare betalas den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

65 §

Statlig ersättning för specialkostnader

-----
fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller i 17 § i lagen om grundläggande utbildning, om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 41 § i del II eller 19 § i del III i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (Ålands författningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag.

Föreslagen lydelse

personen kommer till landet och sedan uppehållstillstånd beviljats inte uppfyller förutsättningarna enligt 4 § i lagen om hemkommun, betalas ersättning från det att personen beviljades det första uppehållstillståndet. För en person som har beviljats uppehållstillstånd enligt 110 § i utlänningslagen betalas ersättningen dock först när personens första hemkommun har registrerats i befolkningsdatasystemet. Den tidpunkt som avses i 2 eller 3 mom. tillämpas inte på vad som föreskrivs i 60, 63, 64 och 67 §. När ett offer för människohandel är finsk medborgare betalas den ersättning som avses i 68 § från den tidpunkt då offret omfattas av det hjälpsystem som avses i 3 § 8 punkten i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel.

65 §

Statlig ersättning för specialkostnader

I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som inte hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 15 a § 3 mom. i lagen om småbarnspedagogik (540/2018) eller för de elevspecifika stödåtgärder som avses i 20 c § i lagen om grundläggande utbildning, om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag. Med stöd av denna paragraf ersätts dock inte av statens medel kostnader för elevspecifik undervisning som ges av en speciallärare delvis i smågrupper och i samband med annan undervisning. I fråga om personer som avses i 2 § 3 och 4 mom. ska av statens medel en kommun som hör till landskapet Åland ersättas för kostnaderna för det särskilda stöd som avses i 41 § i del II eller 19 § i del III i landskapslagen om barnomsorg och grundskola (Ålands författningssamling 2020:32), om inte kostnaderna ersätts enligt någon annan lag.

Gällande lydelse

72 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om invandrare och integrationskunder får behandlas för

- 1) ordnande och produktion av sådana tjänster och uppgifter som avses i denna lag,
- 2) tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, prognostisering och styrning av de uppgifter som avses i 1 punkten, och
- 3) statistikföring och kunskapsbaserad ledning av de uppgifter som avses i 1 punkten.

Bestämmelser om användningsändamålen för kunduppgifter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och om uppgifter som får behandlas finns i 13 kap. i den lagen.

73 §

Uppgifter som behandlas

Följande uppgifter om enskilda kunder får behandlas:

- 1) personbeteckning,
- 2) namn och kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter som gäller ansökan och beslut om uppehållstillstånd,
- 4) uppgifter som gäller kontaktspråk, behov av att ordna tolk samt andra uppgifter som gäller ordnandet av skötseln av ärenden,
- 5) uppgifter om utbildning, arbetshistorik och yrkeskompetens samt övriga uppgifter som ska utredas som grund för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 6) uppgifter om bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, innehållet i och varaktigheten för tjänster enligt integrationsplanen och andra planer samt uppgifter om genomförandet av planerna,
- 7) uppgifter om integrationsfrämjande tjänster och slutttestning av språkkunskaper samt fortsatt vägledning till andra tjänster,
- 8) sådana uppgifter och bedömningar om hälsotillståndet och arbets- och funktionsförmågan som är relevanta för

Föreslagen lydelse

72 §

Användningsändamål för kunduppgifter

Uppgifter om invandrare, integrationskunder och personer som tas till Finland inom en flyktkvot som avses i 90 § i utlänningslagen får behandlas för

- 1) ordnande och produktion av sådana tjänster och uppgifter som avses i denna lag,
- 2) tillsyn, utveckling, uppföljning, utvärdering, prognostisering och styrning av de uppgifter som avses i 1 punkten, och
- 3) statistikföring och kunskapsbaserad ledning av de uppgifter som avses i 1 punkten.

Bestämmelser om användningsändamålen för kunduppgifter som avses i lagen om ordnande av arbetskraftsservice och om uppgifter som får behandlas finns i 13 kap. i den lagen.

73 §

Uppgifter som får behandlas

Följande uppgifter om enskilda kunder får behandlas:

- 1) personbeteckning,
- 2) namn och kontaktuppgifter,
- 3) uppgifter som gäller ansökan och beslut om uppehållstillstånd,
- 4) uppgifter som gäller kontaktspråk, behov av att ordna tolk samt andra uppgifter som gäller ordnandet av skötseln av ärenden,
- 5) uppgifter om utbildning, arbetshistorik och yrkeskompetens samt övriga uppgifter som ska utredas som grund för bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 6) uppgifter om bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster, innehållet i och varaktigheten för tjänster enligt integrationsplanen och andra planer samt uppgifter om genomförandet av planerna,
- 7) uppgifter om integrationsfrämjande tjänster och slutttestning av språkkunskaper samt fortsatt vägledning till andra tjänster,
- 8) sådana uppgifter och bedömningar om hälsotillståndet och arbets- och funktionsförmågan som är relevanta för

Gällande lydelse

integrationen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för personen,

9) uppgifter om anvisande till en kommun enligt 43 §, och

10) uppgifter om de ersättningar som avses i 8 kap.

---

80 §

Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Kommunen beviljar användarrättigheter till de riksomfattande informationssystemtjänsterna för sina anställda samt för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller tjänster som kommunen skaffar. Kommunen beviljar användarrättigheter för personer som är anställda vid välfärdsområdet och som deltar i en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § eller utarbetandet av en integrationsplan enligt 16 § eller i en översyn av planen enligt 22 §. Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter för sina anställda och för personer som är anställda vid arbets- och näringsministeriet eller livskraftscentralerna. Dessutom beviljar Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret användarrättigheter för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller uppdrag som ges eller tjänster som skaffas av Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret eller av arbets- och näringsministeriet.

Föreslagen lydelse

integrationen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla tjänster för personen,

9) uppgifter om anvisande till en kommun och mottagande av personer som anvisats till en kommun enligt 43 och 44 §, och

10) uppgifter om de ersättningar som avses i 8 kap.

---

80 §

Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet inom de riksomfattande informationssystemtjänsterna

Kommunen beviljar användarrättigheter till de riksomfattande informationssystemtjänsterna för sina anställda samt för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller tjänster som kommunen skaffar. Kommunen beviljar användarrättigheter för personer som är anställda vid välfärdsområdet och som deltar i en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §, i utarbetandet av en integrationsplan enligt 16 §, i en översyn av planen enligt 22 §, i *tillhandahållandet av tjänster för barn och unga personer som har kommit till landet som minderåriga utan vårdnadshavare enligt 3 kap., i anvisandet till kommuner enligt 4 kap. eller i andra uppgifter som särskilt föreskrivs i denna lag.* Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter för sina anställda och för personer som är anställda vid arbets- och näringsministeriet eller livskraftscentralerna. Dessutom beviljar Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret användarrättigheter för personer som är anställda av utomstående aktörer när det gäller uppdrag som ges eller tjänster som skaffas av Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret eller av arbets- och näringsministeriet.

Gällande lydelse

83 §

Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommuner

En kommun som inte hör till landskapet Åland och ett välfärdsområde samt en kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och livskraftscentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42–44 § i fråga om de i 2 § mom. 3 och 4 mom. avsedda personer som har anvisats till kommunen.

86 §

Rätt att få information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen har rätt att av Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare för vilka en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § ska utarbetas.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av

Föreslagen lydelse

83 §

Rätt att regionalt få uppgifter för anvisande till kommun

En kommun som inte hör till landskapet Åland, ett välfärdsområde och en livskraftscentral har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen och flyktingslussen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42–44 § i fråga om i 2 § 3 och 4 mom. avsedda personer.

En kommun som hör till landskapet Åland och hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland har rätt att av Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och livskraftscentralen avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 42 och 43 § i fråga om i 2 § 3 och 4 mom. avsedda personer.

86 §

Rätt att få information för tillhandahållande av integrationsfrämjande tjänster

Kommunen och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningen, flyktingslussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare för vilka en sådan bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster som avses i 14 § ska utarbetas.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av

Gällande lydelse

varandra, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, förläggningen, flyktinglussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare, om välfärdsområdet deltar i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §.

Kommunen och välfärdsområdet har rätt att av varandra, invandrarens föregående hemkommun, livskraftscentralen, en serviceproducent som avses i denna lag och en sådan företrädare för en minderårig som avses i 35 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 20 och 22 § i fråga om barn och unga personer som avses i 2 § 6 mom.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, andra kommuner och andra Arbetskraftsmyndigheter samt av en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för översynen av en integrationsplan enligt 22 § i fråga om invandrare för vilka en integrationsplan har utarbetats och som uppfyller det villkor som avses i 20 § 3 eller 4 mom.

90 §

Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar

---

Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar enligt 63 och 65 § och ansökan om beslut enligt 65 § i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Välfärdsområdet och kommunen har rätt att av

Föreslagen lydelse

varandra, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket, förläggningen, flyktinglussen och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för utarbetandet av en bedömning av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 § och en integrationsplan enligt 16 § i fråga om invandrare, om välfärdsområdet deltar i bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster enligt 14 §.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, invandrarens föregående hemkommun, livskraftscentralen, en serviceproducent som avses i denna lag och en sådan företrädare för en minderårig som avses i 35 § avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 20 och 22 § i fråga om barn och unga personer som avses i 2 § 6 mom.

Kommunen, välfärdsområdet och Arbetskraftsmyndigheten har rätt att av varandra, Utbildningsstyrelsen och Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret samt av en serviceproducent som avses i denna lag avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för översynen av en integrationsplan enligt 22 § i fråga om invandrare för vilka en integrationsplan har utarbetats och som uppfyller villkoret enligt 20 § 3 eller 4 mom.

90 §

Rätt till information för ansökan om och behandling av andra ersättningar

---

Välfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar enligt 63 och 65 § och ansökan om beslut enligt 65 § i fråga om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom. Välfärdsområdet

Gällande lydelse

Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning enligt 68 § och som gäller offer för människohandel. Valfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar och ansökan om beslut enligt 69 § och som gäller barn eller unga personer som avses i 2 § 6 mom. Valfärdsområdet har för ansökan om ersättningar enligt 65, 68 och 69 § rätt att av det valfärdsområde inom vars område invandraren senast bodde, *hälso- och sjukvårdsmyndigheten i landskapet Åland eller en kommun i landskapet Åland* avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av livskraftscentralen som avses i 65, 68 eller 69 § och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom., offer för människohandel och barn eller unga personer som avses i 6 mom. i den paragrafen.

---

92 §

Livskraftscentralens övrig rätt till information

Föreslagen lydelse

och kommunen har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättning enligt 68 § och som gäller offer för människohandel. Valfärdsområdet har rätt att av Migrationsverket och Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få de uppgifter som är nödvändiga för ansökan om ersättningar och ansökan om beslut enligt 69 § och som gäller barn eller unga personer som avses i 2 § 6 mom. Valfärdsområdet har för ansökan om ersättningar enligt 65, 68 och 69 § rätt att av det valfärdsområde inom vars område invandraren senast bodde avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få det beslut av livskraftscentralen som avses i 65, 68 eller 69 § och övriga nödvändiga uppgifter om personer som avses i 2 § 3 eller 4 mom., offer för människohandel och barn eller unga personer som avses i 6 mom. i den paragrafen.

---

92 §

Livskraftscentralens övriga rätt till information

Livskraftscentralen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av en annan livskraftscentral samt av Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret få de uppgifter om invandrare eller personer som tas till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 55 §.

92 a §

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentrets övriga rätt till information

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, välfärdsområdet, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Livskraftscentralen, Folkpensionsanstalten, Utbildningsstyrelsen, Migrationsverket, förläggningen, en företrädare som avses i 35 § och en serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter om invandrare eller personer som tas till Finland inom en flyktingkvot som avses i 90 § i utlänningslagen som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 56 §.

92 b §

Utbildningsstyrelsens rätt till information

Utbildningsstyrelsen har rätt att avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna av kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret och en serviceproducent som avses i denna lag få de uppgifter om invandrare som är nödvändiga för skötseln av de uppgifter som avses i 26 §.

94 §

94 §

Serviceproducentens rätt till information för produktion av integrationsfrämjande tjänster

En offentlig eller privat läroanstalt eller annan serviceproducent som tillhandahåller de tjänster som avses i 2 kap., och till vilken integrationskunden hänvisas som kund i *enlighet med integrationsplanen*, har för skötseln av de uppgifter som avses i 2 kap. rätt att av kommunen, Arbetskraftsmyndigheten och tidigare serviceproducenter avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få följande uppgifter om integrationskunden samt dennes integrationsplan och behov av integrationstjänster:

- 1) namn,
- 2) födelsedatum och födelseort,
- 3) personbeteckning,

Serviceproducentens rätt till information för produktion av integrationsfrämjande tjänster

En offentlig eller privat läroanstalt eller annan serviceproducent som tillhandahåller de tjänster som avses i 2 kap., och till vilken *invandraren eller* integrationskunden hänvisas som kund, har för skötseln av de uppgifter som avses i 2 kap. rätt att av kommunen, Arbetskraftsmyndigheten, *Utbildningsstyrelsen, Sysselsättnings-, utvecklings- och förvaltningscentret* och tidigare serviceproducenter avgiftsfritt och trots sekretessbestämmelserna få följande uppgifter om *invandraren eller* integrationskunden samt dennes integrationsplan och behov av integrationstjänster:

- 1) namn,
- 2) födelsedatum och födelseort,

Gällande lydelse

- 4) modersmål,
- 5) kontaktspråk,
- 6) medborgarskap eller avsaknad av medborgarskap, och nationalitet,
- 7) hemvist och bostadsort,
- 8) kontaktuppgifter,
- 9) tjänstemannens namn,
- 10) datum för utarbetande av integrationsplanen och dess giltighet,
- 11) antecknad utbildningsrekommendation och övrig kartläggning i anknytning till utbildning som framkommit vid bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 12) resultatet från testningen av utgångsnivån på språkkunskaperna,
- 13) tidigare genomförd utbildning eller avlagd examen,
- 14) tidigare yrke eller arbetserfarenhet,
- 15) kundens målyrke,
- 16) studieplanen för eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller eventuella tidigare integrationsfrämjande studier och en bedömning av planens genomförande,
- 17) åtgärder och mål för fortsättningen som avtalats i eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller eventuella tidigare integrationsfrämjande studier, och
- 18) andra än i 1–17 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga för deltagande i undervisning eller tjänster.

Föreslagen lydelse

- 3) personbeteckning,
- 4) modersmål,
- 5) kontaktspråk,
- 6) medborgarskap eller avsaknad av medborgarskap, och nationalitet,
- 7) hemvist och bostadsort,
- 8) kontaktuppgifter,
- 9) tjänstemannens namn,
- 10) datum för utarbetande av integrationsplanen och dess giltighet,
- 11) antecknad utbildningsrekommendation och övrig kartläggning i anknytning till utbildning som framkommit vid bedömningen av kompetens och behovet av integrationstjänster,
- 12) resultatet från testningen av utgångsnivån på språkkunskaperna,
- 13) tidigare genomförd utbildning eller avlagd examen,
- 14) tidigare yrke eller arbetserfarenhet,
- 15) kundens målyrke,
- 16) studieplanen för eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller eventuella tidigare integrationsfrämjande studier och en bedömning av planens genomförande,
- 17) åtgärder och mål för fortsättningen som avtalats i eventuell tidigare integrationsfrämjande utbildning eller eventuella tidigare integrationsfrämjande studier, och
- 18) andra än i 1–17 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga för deltagande i undervisning eller tjänster.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Med stöd av 65 § 2 mom. i denna lag betalas ersättningar till kommuner som inte hör till landskapet Åland för sådana kostnader för stödåtgärder enligt 20 c § i lagen om grundläggande utbildning som uppkommit den 1 augusti 2025 eller senare.

Kommuner som inte hör till landskapet Åland har med stöd av de bestämmelser i 65 § 2 mom. som gällde vid ikraftträdandet av denna lag rätt att ansöka om ersättning för kostnader som grundar sig på ett beslut om särskilt stöd enligt den upphävda 17 § i lagen om grundläggande utbildning för den tid som

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse
beslutet om särskilt stöd enligt den upphävda
17 § i lagen om grundläggande utbildning är
i kraft.
